

Kadernota

2011- 2014

Anders werken, meer bereiken

d.d. 12 augustus 2010

Inhoudsopgave

Leeswijzer	2
Hoofdstuk I. Financieel meerjarenperspectief 2011 - 2014	4
Hoofdstuk II. Programma's en paragrafen	7
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	8
Programma 2 Toerisme en Economie	12
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	16
Programma 4 Leefomgeving	20
Programma 5 Welzijn en Zorg	24
Programma 6 Dienstverlening	28
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	30
Paragraaf Bedrijfsvoering	34
Bijlage 1. Begrotingsuitgangspunten 2011-2014	38
Bijlage 2. Overzicht ombuigingen	40
Bijlage 3. Autonome ontwikkelingen	42
Bijlage 4. Actualisatie investeringsschema	43
Bijlage 5. Nieuw beleid	44
Bijlage 6. GVVP	46

Leeswijzer

In deze kadernota vindt u de financiële vertaling op hoofdlijnen van de ambities, de ombuigingen en de ontwikkelingen uit het collegeprogramma 'Anders werken, meer bereiken'.

Hoofdstuk 1 Financieel meerjarenperspectief

Hierin staat het financiële vertrekpunt en de samenvatting van de financiële ontwikkelingen, ombuigingen en nieuw beleid en de gevolgen voor de meerjarenraming.

De voornemens (nieuw beleid) zijn verdeeld in 3 categorieën. Nieuw beleid I (verplicht door wet en regelgeving), Nieuw beleid II (reeds ingezet beleid) en Nieuw beleid III (wensen) zijn herkenbaar in de tabellen.

Hoofdstuk 2 Programma's en paragrafen

Volgens de financiële verordening bepaalt de raad eenmaal per periode hoe de indeling in programma's en paragrafen er uit ziet. In de workshop met een deel van uw raad (najaar 2009) is dit aan de orde geweest. Naar aanleiding hiervan is een nieuwe indeling gemaakt. Hierdoor is het aantal programma's teruggebracht, zijn de programma's evenwichtiger geworden en geven ze meer een weerspiegeling van de werkzaamheden per afdeling. De kadernota is alvast aangepast aan de nieuwe indeling, maar moet nog wel formeel door u worden geaccordeerd.

Nieuwe programma-indeling:

- 1-Ruimte, Wonen en Duurzaamheid
- 2-Toerisme en Economie
- 3-Sport, Onderwijs en Cultuur
- 4-Leefomgeving
- 5-Welzijn en Zorg 6-Dienstverlening
- 7-Bestuur, Veiligheid en Financiën

Ieder programma begint met het noemen van ontwikkelingen, vervolgens wordt ingegaan op de ambities en de te stellen kaders 2011-2014.

Per programma wordt in een tabel indicatief aangegeven welke extra baten of lasten worden verwacht als gevolg van wijzigingen. Deze wijzigingen omvatten voorstellen voor ombuigingen, autonome ontwikkelingen, actualisatie van het investeringschema en voorstellen voor nieuw beleid. De indeling in paragrafen is overigens nagenoeg hetzelfde gebleven als in voorgaande jaren. De paragraaf WMO is vervallen en inhoudelijk overgebracht naar programma 5 Welzijn en Zorg.

Dit jaar wijkt het proces doordat het een verkiezingsjaar is, af van de gebruikelijke werkwijze. De kadernota wordt nu zéér kort voor het afronden van de begrotingsvoorbereiding aan de gemeenteraad aangeboden.

De Kadernota is gebaseerd op een peilmoment (begrotingswijzigingen t/m juni 2010) en de inzichten en voorspellingen van begin augustus 2010. De cijfers en mede in samenhang daarmee de voorstellen kunnen daarom in de (meerjaren)begroting 2011-2014 afwijken.

Bijlagen

In bijlage 1 bij deze kadernota zijn de begrotingsuitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2011 – 2014 opgenomen. Deze worden ter besluitvorming voorgelegd.

In bijlagen 2 tot en met 5 wordt per onderdeel een overzicht gegeven van ombuigingen, autonome ontwikkelingen, investeringschema en nieuw beleid.

In bijlage 6 zijn de activiteiten uit het GVVP conform raadsbesluit 2010-14 weergegeven.

Hoofdstuk I. Financieel meerjarenperspectief 2011 - 2014

Dit hoofdstuk bevat een meerjarig financieel totaaloverzicht met de belangrijkste financiële ontwikkelingen daarin. In de tabel op het volgende blad zijn de cijfers weergegeven.

Financieel vertrekpunt

Startpunt is de meerjarenbegroting 2010-2014 na begrotingswijzigingen, bijgewerkt t/m juli 2010.

De structurele doorwerking van de jaarrekening 2009 is te verwaarlozen. Het enige bedrag aan structurele kosten dat doorwerkt in de uitgaven is de Wet Werk en Bijstand (WWB) van € 0,5 miljoen. De stijgende bijstandsuitgaven zullen voortduren zolang de werkgelegenheid onder druk blijft staan. Daartegenover staat dat de Rijksbijdrage WWB stijgt.

In de junicirculaire van 2010 waarin het Rijk de ontwikkeling van de algemene uitkering aankondigt, is de algemene uitkering neerwaarts bijgesteld. Specifiek is aangegeven dat op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is gekort. Als reden geeft het rijk dat zij rekening houdt met een structureel lager niveau voor uitgaven huishoudelijke hulp. Daarnaast vindt het rijk dat gemeenten 'doelmatigheidswinst' kunnen bereiken. Daarnaast laat de circulaire een veelheid aan algemene kortingen zien. Per saldo leidt de junicirculaire tot een groter begrotingstekort, oplopend tot een verschil van in totaal € 1 miljoen in 2014.

Vooruitlopend op de besluitvorming van het rijk over verdere bezuinigingen, zijn wij – zoals bekend wordt verondersteld - uitgegaan van een korting op het gemeentefonds van € 1,2 miljard (4x € 300 miljoen per jaar, middenscenario). Dit betekent voor onze gemeente een bezuiniging van ruim € 500.000 in 2012 oplopend tot € 1,6 miljoen in 2014. Afhankelijk van besluitvorming door het nieuwe (te vormen) kabinet wordt deze korting hoger of lager.

De wet die had moeten leiden tot het afschaffen van precario voor kabels en leidingen is ingetrokken. Teylingen had al rekening gehouden met inkomstenderving in de meerjarenbegroting. De inkomsten voor precario (€ 1,6 miljoen) zijn nu weer opgevoerd.

Vanuit de voorjaarsrapportage zijn er enkele doorwerkingen in de meerjarenbegroting, deze zijn opgenomen in het totaaloverzicht meerjarenperspectief.

Ombuigingen (bijlage 2)

De voorstellen voor ombuigingen lopen op van € 1,4 miljoen in 2011 tot € 3,7 miljoen in 2014. Daarin zit een extra taakstelling voor de WMO opgenomen als gevolg van de korting op dit onderdeel in de junicirculaire. De voorstellen zijn verwoord in de programma's.

Extra afschrijving op investeringen uit reserves

Vervroegde afschrijving op bestaande maatschappelijke investeringen levert structurele kostenverlaging op. Deze afschrijvingen worden betaald uit de algemene reserve. Ook een gedeelte van de Nuongelden kan daarvoor gebruikt worden.

Autonome ontwikkelingen (bijlage 3)

In de programma's zijn de autonome ontwikkelingen verwoord. Dit zijn slechts twee. Deze omvatten de hogere kosten in verband met de nieuwe CAO voor het personeel en de wettelijke uitkeringen aan oud-wethouders.

Actualisatie investeringsschema (bijlage 4)

Het investeringsschema 2010 – 2013 is bijgesteld en opnieuw doorgerekend. Dit omvat o.a. het aanpassen van de financiële planning van de brede school Warmond(besparing), het laten vervallen van de nieuwbouw van de Ankerplaats als multifunctioneel centrum (besparing), maar ook onontkoombare meerkosten voor de ICT infrastructuur (kostenverhoging).

Nieuw beleid (bijlage 5)

Verplicht door wet- en regelgeving (Nieuw beleid I)

Geen van de ingediende voorstellen valt onder deze categorie.

Reeds ingezet beleid (Nieuw beleid II)

Hieronder vallen o.a. investeringen voor verkeer & vervoer, recreatie & toerisme en enkele onderzoeksbudgetten.

Gewenst beleid (Nieuw beleid III)

Hieronder vallen onderwerpen uit de verschillende programma's, zoals onderzoeken voor monumentenbeleid, woonvisie en welstandsvrij bouwen. Extra werkbudget en capaciteit wordt gevraagd voor o.a. wijkgericht werken, recreatie & toerisme. en burgerparticipatie.

Totaaloverzicht meerjarenperspectief				
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting				
Omschrijving	begroting 2011	begroting 2012	begroting 2013	begroting 2014
Saldo begroting 2010-2014	-2.161	-2.583	-3.334	-3.334
<i>Algemene uitkering:</i>				
Korting 300 miljoen per jaar		-520	-1.045	-1.570
Juni circulaire 2010 Algemeen	-69	-316	-769	-677
Juni circulaire 2010 WMO	-276	-216	-336	-336
Handhaven precario	1.589	1.589	1.589	1.589
Doorwerking voorjaarsrapportage 2010	-72	-123	-91	-91
Financieel vertrekpunt	-989	-2.169	-3.986	-4.419
Ombuigingen	1.138	1.955	2.845	3.358
Extra ombuigingen WMO	276	216	336	336
Onttrekking algemene reserve voor vervroegde afschrijving Maatschappelijke investeringen	316	321	322	325
Onttrekking NUON-reserve voor investeringen	250	300	300	300
Autonome ontwikkelingen	-372	-305	-200	-200
Actualisatie investeringsschema	124	189	-61	-78
Nieuw beleid I, verplicht door wet- en regelgeving	0	0	0	0
Subtotaal	743	507	-444	-378
Nieuw beleid II, ingezet beleid	-401	-270	-319	-565
Nieuw beleid III, wensen	-300	-235	-100	-127
Totaal	42	2	-863	-1.070

Overweging en conclusie

De financiële toekomst is, meer dan in het verleden, onzeker. Gaat de economie sneller of langzamer aantrekken dan nu gedacht? Gaat er meer of minder dan de nu voorziene € 1,2 miljard op het gemeentefonds gekort worden? Krijgen we (hyper)inflatie of stagflatie? 'Wie het weet, mag het zeggen'.

Er is naar gestreefd het financieel perspectief sluitend te maken voor het begrotingsjaar (2011) en voor 2012. Mede door de onzekerheden achten wij het wijs de volgende jaren in de kadernota 2012-2015 verder sluitend te maken.

Voor nu ligt er op basis van de gemaakte keuzen een voorstel waarin 2011 een klein voordeel laat zien en 2012 vrijwel nul is. Wij hebben daarbij de opbrengst van de OZB voor 2011 (exclusief nieuwbouw) gelijk kunnen houden en verwachten dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht wel enigszins moeten stijgen

In de begroting 2011 leggen wij hiertoe concrete voorstellen voor.

Hoofdstuk II. Programma's en paragrafen

Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid

Ontwikkelingen

Teylingen moet keuzes maken voor de gewenste ruimtelijke ontwikkeling en moet positie kiezen binnen het regionale krachtenveld. Belangrijke vragen op onder andere het gebied van wonen, werken en de Greenport vergen een strategisch antwoord.

De invoering van de Wet op de Ruimtelijke ordening heeft voor de gemeente de volgende gevolgen/verplichtingen:

- het opstellen van een gemeentelijke structuurvisie (er geldt een verplichting om een visie en een juridisch kader op te stellen met concrete keuzes over de ruimtelijke inrichting);
- kortere procedures voor het bestemmingsplan en sancties op het niet tijdig herzien van bestemmingsplannen;
- een wettelijke regeling van het kostenverhaal bij ruimtelijke planontwikkeling.

Hierdoor is voor de gemeente meer regie mogelijk op ruimtelijke plannen.

Wat willen we bereiken

Teylingen neemt de regie op ruimtelijke inrichting en zet zich in voor een duurzame versterking van vitale kernen en het landelijk gebied met een hogere ruimtelijke kwaliteit.

- Binnen de streekplancontouren voorzien in de eigen woonbehoefte door middel van het realiseren van onder andere de woningbouwlocaties Hooghkamer, Langeveld, Engelse Tuin, Bakker, gemeentewerf Warmond en Overteylingen en een opvangfunctie vervullen voor de regio met de vinexlocatie Hooghkamer. Met aandacht voor alle woonconsumenten en starters in het bijzonder.
- Respecteren van de eigen identiteit van Voorhout, Sassenheim en Warmond, het afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen hierop en het zorgvuldig omgaan met authentieke en cultuurhistorisch waardevolle elementen.
- Bevorderen van een aantrekkelijk woonklimaat met een overwegend dorps karakter in alle kernen en halfstedelijke accenten op zorgvuldig gekozen locaties in Sassenheim en Voorhout.
- Door het revitaliseren van bestaande bedrijfstreinen zorgen voor een optimale ruimtelijke inrichting.
- Hoge eisen aan de ruimtelijke inrichting, intensief ruimtegebruik, beeldkwaliteit en groene inpassing bij uitbreiding van bedrijventerreinen bij de Oosthoutlaan in Voorhout en de Wetering in Warmond.

Wat gaan we er voor doen

- Ontwikkelen van duurzaamheidsbeleid en bijbehorend programma. Borgen van aandacht voor duurzaamheid in alle processen.
- Opstellen van een ruimtelijke structuurvisie.
- Maken van actuele bestemmingsplannen (jonger < 10 jaar) die digitaal uitwisselbaar zijn.
- Actualiseren van de drie bestemmingsplannen voor het buitengebied/landelijk gebied in 2011/2012 tot één bestemmingsplan.
- Vaststellen van een nieuw bestemmingsplan bedrijventerrein in 2011.
- Bouwen zoveel mogelijk binnen de rode contouren; we stellen hoge eisen aan de ruimtelijke inrichting, intensief ruimtegebruik, beeldkwaliteit en duurzaamheid.
- Bouwen van 40% betaalbare woningen voor vooral starters en senioren in de huur- en koopsector tot € 225.000 (waarvan 30% sociale woningbouw volgens regionale afspraak).
- Instrumenten inzetten om betaalbare koopwoningen voor de doelgroepen te behouden.
- Gevarieerd aanbod creëren van woningen en woonvormen voor senioren.
- Het voortzetten van het aanbieden van startersleningen.
- Actief betrekken van omwonenden bij nieuwbouwplannen.
- Concreet geformuleerde prestatieafspraken maken met woningcorporaties.

- Afspraken maken met ontwikkelaars en corporaties over kwaliteitseisen zoals Keurmerk Veilig Wonen en Duurzame (steden)bouw.
- Actualiseren van de woonvisie.

Voorstellen voor ombuigingen

De gemeentelijke monumentensubsidie wordt afgeschaft en de gemeentelijke subsidie voor onderhoud van 10 molens in Teylingen wordt afgeschaft; bezuiniging van respectievelijk € 20.000 en € 17.400 per jaar.

Het gemeentelijke abonnement op de Monumentenwacht voor inspectie van een groot aantal monumenten wordt afgeschaft; bezuiniging € 6.000 per jaar.

Voorstellen voor nieuw beleid

Monumenten

In januari 2010 is er een raadsmededeling gedaan inzake de definitieve conceptlijst van de inventarisatie van de waardevolle objecten in de gemeente Teylingen. De procedure om de waardevolle objecten aan te wijzen als gemeentelijk monument wordt nu in zijn geheel voortgezet (=voortzetting huidig beleid) en aangevuld met het selecteren van de meest "unieke zeer beschermingswaardige" gemeentelijke monumenten voor heel Teylingen die aanzienlijk korter is dan de huidige totaalijst. Dit vraagt éénmalige kosten van € 60.000 voor externe ondersteuning. Daarnaast zijn hiervoor éénmalig 300 ambtelijke uren nodig (beiden zijn een ruwe schatting) in 2010/2011. Deze nieuwe gemeentelijke monumenten zullen geen subsidie ontvangen. Een alternatief is dat het gemeentelijk monumentenbeleid wordt afgeschaft, in dat geval behoeven de hierboven genoemde kosten van €60.000 niet uitgegeven te worden.

Startersleningen

Het bedrag aan startersleningen bedraagt nu € 1,5 miljoen. Er staat nog voor € 100.000 op de Gemeenterekening VROM startersleningen. Er lopen nog vele aanvragen. Het voortzetten van het aanbieden van startersleningen vergt een jaarlijkse storting van € 250.000.

Wij stellen voor de startersleningen voort te zetten en voor te financieren uit de algemene reserve. Indien een voordelig saldo wordt gerealiseerd op woningbouwprojecten kan dit geld terug worden gestort aan de algemene reserve. De te betalen rente op de leningen vloeit overigens terug naar de algemene middelen zodat het beslag beperkt is.

Woonvisie

Actualiseren van de woonvisie. Dit omvat een woningmarktonderzoek door een extern bureau.

Duurzaamheid

Duurzaamheid moet als aandachtspunt in alle processen een plaats krijgen. Het moet als cultuurelement van de gemeente worden ervaren. Ook initiatieven van burgers en partners van de gemeente moeten gesteund worden. Om dat te bereiken willen wij, vooralsnog voor twee jaar, extra menskracht (0,5 formatieplaats) beschikbaar stellen om dat zowel in- als extern te stimuleren. Aandacht voor verwerving van externe middelen is daarbij ook opdracht.

Tabel: zie volgende pagina

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afschaffen gemeentelijke monumentensubsidies	43	43	43	43	
Realiseren inkoopvoordelen	12	12	12	12	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Geen					
<i>Nieuw beleid</i>					
Externe ondersteuning voor inventariseren, waarderen en opstellen gemeentelijk monumentenlijst	-60				II
Startersleningen (via Algemene reserve)	pm	pm	pm	pm	II
Actualiseren woonvisie	-40				III
Extra formatie duurzaamheid	-30	-30			III
Schrappen taken Milieudienst	15	15	15	15	II
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Programma 2 Toerisme en Economie

Ontwikkelingen

Toerisme

De behoefte aan kwaliteitsverbetering in vrijetijdsbesteding neemt nog steeds toe. Mensen willen steeds duurzamer en luxer ontspannen, recreatiemogelijkheden 'om de hoek' zijn hierbij belangrijk. Door de groei van het inwoneraantal groeit de behoefte aan recreatiegebieden en -voorzieningen mee. De druk op bestaande natuur- en recreatiegebieden wordt daardoor steeds groter. Een goede balans tussen natuur en recreatie is van groot belang.

In deze financieel zware tijd is het zaak om het 'laaghangende fruit' als eerste te plukken. Dit zijn de plannen genoemd in de Recreatievisie waar ondernemers, organisaties en vrijwilligers in kunnen participeren en waar subsidies voor beschikbaar zijn.

De provincie Zuid-Holland en verschillende samenwerkingsverbanden ontwikkelen recreatieve en toeristische initiatieven. Teylingen sluit zich hierbij aan en participeert hierin.

Economie

Op het eerste gezicht lijkt de regio waarin Teylingen zich bevindt er sociaal-economisch goed voor te staan. De regio kent een welvarende, jonge en hoog opgeleide bevolking met een hoge arbeidsparticipatie. Met de Greenport, ESA/ESTEC en Leiden Bio Science Park heeft Holland Rijnland drie opvallende en sterke economische clusters in huis. Maar toch zijn er verontrustende signalen. Het aandeel van Holland Rijnland in het bruto binnenlands product (BBP) neemt af. Er is een tekort aan direct uitgeefbaar bedrijventerrein en een negatief migratiesaldo van zowel inwoners als bedrijven.

We willen deze trend ombuigen en zetten in op de versterking van de economie in Teylingen en in onze regio. We zullen ons moeten onderscheiden en richten op zaken waarin we kunnen en willen excelleren. Daarbij is de Greenport voor Teylingen een belangrijke en unieke economische drager. Het belang hiervan dient op nationaal en internationaal niveau te worden vergroot.

Met een potentiële beroepsbevolking van ruim 17 duizend mensen en slechts 12 duizend banen binnen de gemeentegrenzen valt er wat te winnen op het gebied van werkgelegenheid. De mogelijkheden die zich binnen onze gemeentegrenzen aandienen, moeten direct opgepakt of nader onderzocht worden. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het gebied ten zuiden van de 's-Gravendamseweg.

Er is naast een regisserende rol door de gemeente, ook behoefte aan het verminderen en vereenvoudigen van regels voor ondernemers.

Wat willen we bereiken

Toerisme

- Toeristische en recreatieve activiteiten en evenementen op het gebied van watersport, cultuur en landschap, waarbij de balans wordt gezocht met de landschappelijke waarden.
- Koudenhoorn kwalitatief verbeteren en horeca en passantenhaven realiseren.
- Een fietsroute tussen Kust en Kaag en rondom de Kaag.
- Eén VVV in Warmond met een ruime openstelling en werkzaam voor heel Teylingen.
- Recreatieve en toeristische evenementen en activiteiten, die bijdragen aan naamsbekendheid, toerisme en economische bedrijvigheid, aanjagen en faciliteren zonder deze zelf in uitvoering te nemen.

Economie

- Wij willen de Greenport zoveel mogelijk de ruimte geven om bloemen en bollen te kunnen blijven produceren op open grond en ruimte bieden voor handel- en exportactiviteiten.
- We willen de landschappelijke inpassing van bebouwing en de beeldkwaliteit van gebouwen in het bollengebied verbeteren.
- We willen het winkelgebied van Voorhout aantrekkelijker maken (met name qua branchering, de herinrichting openbare ruimte is uitgevoerd in 2010).
- Bedrijfsterreinen die we hebben moeten vitaal, duurzaam en veilig zijn. Werkgelegenheidsaanbod blijft daardoor op niveau.

Wat gaan we er voor doen

Toerisme

- Uitvoering geven aan plannen uit de Recreatievisie en evenementen die bestempeld kunnen worden als 'laaghangend fruit'. Dit zijn plannen die met derden kunnen worden uitgevoerd en/of die met een geringe gemeentelijke investering een bijdrage kunnen leveren aan recreatie en toerisme in Teylingen. Hieronder vallen het uitkijkpunt, historische werf De Vos, het toeristisch overstap punt Station Sassenheim en de huisvesting bij het 'pontje Zijl'.
- Uitvoering geven aan een kwalitatieve verbetering van Koudenhoorn met horeca en passantenhaven.
- Met de samenwerkingsverbanden Samen voor Groen en de Hollandse Plassen onderzoeken we gezamenlijke doelen en subsidiemogelijkheden voor het ontwikkelen van toeristische en recreatieve activiteiten, waaronder de herinrichting van de Boterhuispolder.
- In 2011 een Nationaal Zeilevenement op de Kagerplassen faciliteren.
- In 2012-2014 jaarlijks één groot (gemeentegrens overstijgend) evenement faciliteren (zonder gemeentelijke bijdrage).
- In samenwerking met de provincie een fietsroute tussen Kust en Kaag aanleggen.
- Afspraken maken met de VVV in Warmond over een ruime openstelling.
- Het onderbrengen van De Heere Schouten bij een derde partij.

Voor de begeleiding en coördinatie van bovengenoemde activiteiten is voor 2 jaar een halve formatieplaats extra nodig.

Economie

- Ondersteunen van het totstandkomen van het ondernemersfonds.
- Onderzoeken van mogelijke baten van reclamefaciliteiten.
- Stimuleren van de lokale economie door snelle medewerking bij vestiging / bedrijfsaanpassing / vernieuwing. Optimaal ondersteunen Greenport functies.
- Verbreding/transformatie van de bedrijfsactiviteiten met name op Jagtlust en Veerpolder.

Voorstellen voor ombuigingen

Het onderbrengen van het pontje De Heere Schouten bij een derde partij levert per saldo (kosten minus opbrengsten) een bezuiniging op van € 10.000 per jaar.

Het verminderen van de bijdrage aan de VVV levert vanaf 2012 een bezuiniging op die oploopt tot € 20.000 in 2014.

Onderzoek naar de exploitatie/verhuur van reclamezuilen langs de A44.

Voorstellen voor nieuw beleid

- Kwalitatieve verbeteringen op Koudenhoorn. Drie varianten worden ontwikkeld en worden in 2010 ter besluitvorming voorgelegd. Uitvoering zal plaatsvinden in 2011 en in 2012. Er is € 2 miljoen is benodigd voor de meest uitgebreide variant, exclusief de ontwikkeling van de kiosk. Hiervan draagt Teylingen € 500.000 bij.
- Herinrichting Boterhuispolder. De bijdrage door Teylingen van € 2 ton is een onderdeel van totale kosten van ca. € 4 miljoen (Teylings en Leiderdorps grondgebied samen). De rest wordt gedekt door bijdragen en subsidies van derden.
- Uitvoeren van recreatieve en toeristische projecten, ter uitvoering van de recreatievisie. Dit betreft met name zaken die al in gang gezet zijn.
- Nationaal Zeilevenement Hollandse Plassen. In 2011 bestaat de mogelijkheid om op de Kagerplassen een nationaal zeilevenement te laten plaatsvinden. Aan Teylingen wordt gevraagd hierin te faciliteren en in geringe mate bij te dragen aan de totale kosten.
- Jaarlijks één groot (gemeentegrens overstijgend) evenement faciliteren en bevorderen van vervolgbedrijvigheid (geen subsidies).
- Tijdelijk extra formatie Recreatie en Toerisme (0,5 formatieplaats gedurende 2 jaren) ter begeleiding en coördinatie van projecten.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 2 Toerisme en Economie	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Onderbrengen van de Heere Schouten	10	10	10	10	
Verminderen bijdragen aan VVV		10	15	20	
(Onderzoek naar) reclamezuilen langs de A44	pm	pm	pm	pm	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Geen					
<i>Nieuw beleid</i>					
Investerings van 2 mln. voor kwalitatieve verbeteringen op Koudenhoorn. Aandeel Teylingen € 500.000, rest uit bijdragen derden	-12	-35	-46	-45	II
Investerings voor herinrichting Boterhuispolder (€ 200.000)	-10	-19	-18	-18	II
Faciliteren Nationaal Zeilevenement Hollandse Plassen op de Kagerplassen en bevorderen vervolg-bedrijvigheid	-20				II
Uitvoering recreatieve en toeristische projecten	-80				II
Formatie Recreatie en Toerisme ter uitvoering van projecten	-30	-30			III
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur

Ontwikkelingen

Sport

Sport blijft van groot belang voor het fysiek en geestelijk welzijn. Sport is niet alleen goed voor de gezondheid maar ook voor het met elkaar leren omgaan. In Teylingen groeien de sportverenigingen nog steeds.

Onderwijs

De bevolkingsopbouw in Teylingen laat een wisselend beeld zien. De groei van de bevolking in Voorhout stagneert, Warmond krimpt en Sassenheim laat een lichte groei zien; de vraag naar onderwijshuisvesting is daardoor divers.

Kinderen met leerproblemen en het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters vragen steeds meer aandacht. Een aanbod van passend onderwijs is van groot belang. De brede school ontwikkeling leidt tot een steeds completer aanbod voor kinderen van nul tot 12 jaar.

Cultuur

In tijden van recessie staat de deelname aan kunst- en cultuurproducties onder druk. Vooral de passieve cultuurparticipatie (theatervoorstellingen) heeft te lijden onder de recessie. Het belang van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie wordt groter.

De functie van de bibliotheek verschuift. De educatieve en informatieve functie wordt wel belangrijker. Het uitlenen van boeken en het ontmoeten van anderen staat door allerlei (digitale) ontwikkelingen minder centraal. Vanaf 2012 trekt de Provincie zich hoogst waarschijnlijk terug uit het brede terrein van kunst, cultuur, erfgoed en archieven. De consequenties daarvan zijn nog niet duidelijk.

Wat willen we bereiken

Algemeen

Uitgangspunt is dat het verenigingsleven van groot belang is voor sociale cohesie en participatie, maar ook zonder gemeentelijke subsidie levensvatbaar moet zijn. Wij willen dat er meer door de verenigingen, organisaties en burgers zelf wordt gedaan en dat er minder een beroep wordt gedaan op de gemeente. De gemeente regisseert nog wel om de beleidsdoelen te halen, maar gaat zelf minder uitvoeren. Dat betekent in de praktijk dat er een groter beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van organisaties en burgers en dat de gemeente zich beperkt tot het faciliteren van basisvoorzieningen en geen exploitatiesubsidies meer verstrekt.

Waar de nabije regio voorziet in goede en bereikbare voorzieningen, wordt de huidige aanwezigheid van deze voorzieningen in Teylingen heroverwogen. Bestaande theatervoorzieningen kunnen daarom worden teruggebracht tot een podiumfunctie/oefenruimte voor niet professionele organisaties.

De rol van de gemeente wordt: het stimuleren van zelfredzaamheid en van initiatieven van bewoners. De gemeente faciliteert voorzieningen, maar voelt zich niet geroepen om activiteiten zelf financieel te ondersteunen. Dit vraagt om een nieuw subsidiebeleid.

Wel vinden wij het van belang dat iedereen kan meedoen. Voor inwoners die minder draagkrachtig zijn, wordt een sportpas en een cultuurpas ingevoerd om hun deelname aan de samenleving mogelijk te houden.

Sport

- In 2014 zijn er tenminste evenveel actieve sportbeoefenaren als in 2010;
- Sportverenigingen dienen meer zelfstandig en onafhankelijker van gemeentelijke exploitatie- en onderhoudsbijdragen te kunnen werken;
- In 2014 zijn er voldoende en goede basissportvoorzieningen in Teylingen;
- In 2014 halen evenveel inwoners de Nationale Norm Gezond Bewegen als in 2010;

- De gemeente zorgt er voor dat er voldoende aanbod van sportruimte blijft voor het bewegingsonderwijs. Voor de sportverenigingen wordt de beschikbaarheid gehandhaafd.

Onderwijs

- Het onderwijsaanbod in Teylingen sluit voldoende aan op de behoefte van inwoners;
- Meer aandacht voor bewegings- en cultuuronderwijs na schooltijd;
- In 2014 is er een daling in het aantal voortijdig schoolverlaters ten opzichte van 2010;
- In 2014 zijn er minder kleuters met taalachterstanden dan in 2010.

Cultuur

- Geen gesubsidieerde theatervoorstellingen meer vanaf het seizoen 2011-2012;
- In iedere kern is een zaal met podiumfunctie voor lokale instellingen beschikbaar;
- Culturele organisaties dienen meer zelfstandig en onafhankelijker van gemeentelijke exploitatie- en onderhoudsbijdragen te kunnen werken;
- Voor iedere inwoner van Teylingen moet cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie bereikbaar zijn;
- De bibliotheek is een servicebibliotheek met een sterke nadruk op informatie en educatie.

Wat gaan we er voor doen

Sport

- De geplande aanleg en renovatie van gemeentelijke sportaccommodaties realiseren;
- Subsidiebeleid herzien;
- Het makkelijker maken van het verkrijgen van eigen inkomsten voor verenigingen;
- Onderzoek naar mogelijkheden van een andere beheersvorm / particulier zwembad met mogelijkheden voor doelgroepzwemmen;
- Invoeren van een sportpas voor inwoners die vanwege financiële redenen geen lid kunnen blijven of worden van een sportvereniging.

Onderwijs

- Realiseren van een Brede School in Warmond;
- Realiseren van passende huisvesting voor VSO/ZMOK;
- Schrappen extra faciliteiten voor lokaal onderwijs. Overigens wordt een deel hiervan gecompenseerd.

Cultuur

- Voor mensen die vanwege financiële redenen niet kunnen deelnemen aan de actieve cultuureducatie- en participatie komt er een cultuurpas;
- De exploitatie van het bibliotheekwerk wordt herzien waarbij de voorwaarde wordt gesteld dat minimaal 1 vestiging in Teylingen moet blijven;
- Subsidiebeleid herzien, gericht op bevordering van initiatieven;
- Het makkelijker maken van het verkrijgen van eigen inkomsten voor verenigingen;
- Onderzoek naar de mogelijkheden om de exploitatiekosten van 't Onderdak en Het Trefpunt te verlagen.

Voorstellen voor ombuigingen

Sport

- Afbouwen van de exploitatiesubsidies sport (€ 100.000)
- Afbouwen onderhoudsbijdragen buitensportverenigingen (€ 100.000 in 2014). Het gaat hier om een totaal bedrag van € 137.000 maar sommige contracten lopen door tot 2017.
- Bezuinigingen op het zwembad De Wasbeek. Mogelijkheden hiervoor zijn om de beheersvorm van Zwembad De Wasbeek aan te passen, of het bad te sluiten en doelgroepzwemmen in te kopen bij een geprivatiseerd zwembad. Wij denken de eerste besparing in 2014 te realiseren van € 100.000, jaarlijks oplopend met € 50.000 tot een besparing van € 250.000.

Onderwijs

- Schrappen extra faciliteiten Onderwijs, zoals bijdrage sportdag, Anne Frankkrant, museum en school etc. (€ 13.000 in 2014);
- Afbouwen subsidie schoolbegeleiding (€ 130.000 in 2014). Overigens wordt een deel hiervan gecompenseerd.

Cultuur

- Afbouwen exploitatiesubsidies culturele organisaties (€ 65.000 in 2014);
- De subsidie voor het openbaar bibliotheekwerk in drie jaar verminderen met € 300.000 in 2014 (momenteel ca. € 844.000);
- Afbouwen subsidie voor de theaterfunctie (€ 30.000) voor 't Onderdak en Het Trefpunt. Dit kan betekenen dat er kostendekkende toegangsprijzen gevraagd gaan worden. Het levert tevens een besparing op in ambtelijke capaciteit (0,5 fte, ca. 20.000) als bijdrage aan de besparing op de personeelslasten.

Door het vervullen van de regierol en de afbouw van exploitatiesubsidies zal in 2014 1 formatieplaats (circa € 50.000) worden bespaard die bijdraagt aan de besparing op de personeelslasten.

Actualisatie investeringschema

De investering van de brede school van € 4,5 miljoen blijft gepland in 2012-2013; een voordeel is ontstaan ten opzichte van eerdere ramingen.

De aankoop van de grond voor de brede school is nog niet opgenomen in het investeringschema. Dit geldt ook voor de infrastructuur en het parkeerterrein. Ook de eventuele verkoopopbrengst van vrijkomende gronden is nog niet geraamd.

Voorstellen voor nieuw beleid

- Onderzoek doen naar de mogelijkheden en gevolgen van de overheveling ('doordecentralisatie') van verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting aan de besturen voor basis- en voortgezet onderwijs.
- Invoeren van een sportpas en een cultuurpas.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afbouwen exploitatiesubsidies sportverenigingen		35	70	100	
Afbouwen onderhoudsbijdragen buitensportverenigingen		35	70	100	
Andere beheersvorm/privatisering zwembad	-30			100	
Afbouwen lokaal onderwijsbeleid		8	13	13	
Afbouwen schoolbegeleiding		50	80	130	
Afbouwen exploitatiesubsidies culturele organisaties		20	40	65	
Minder subsidie aan bibliotheek		100	200	300	
Afbouwen theaterfunctie		10	20	30	
Realiseren inkoopvoordelen	26	26	26	26	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Aankoop/verkoop gronden Brede School Warmond	pm				
Brede School in kern Warmond	150	247	-5	-5	
Infrastructuur + parkeren De Krogt			-13	-47	
<i>Nieuw beleid</i>					
Onderzoek naar de wenselijkheid van doordecentralisatie onderwijshuisvesting	-25				II
Invoeren sportpas en cultuurpas	-15	-35	-35	-35	III
Compensatie afschaffen schoolbegeleiding en lokaal onderwijsbeleid				-27	III
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Programma 4 Leefomgeving

Ontwikkelingen

Mobiliteit

De visie van Teylingen op het gebied van mobiliteit is vastgelegd in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP) Teylingen 2010-2020. De koers en ambities in dit GVVP zijn gericht op duurzame bereikbaarheid, veiligheid, leefbaarheid en een goede parkeersituatie.

Teylingen is gelegen tussen de wegen en sporen in de Bollenstreek. Daarmee is de verkeersstructuur van Teylingen onlosmakelijk verbonden met het bovenliggend wegennet in de regio Holland Rijnland.

De bereikbaarheid van onze regio staat al jaren onder grote druk. De wegenstructuur is achtergebleven bij de groei van de mobiliteit. Forse investeringen zijn noodzakelijk om in beweging te kunnen blijven. Dit is noodzakelijk voor de vitaliteit van ons gebied.

Om het wegennet te ontlasten wordt in regionaal verband ook ingezet op het verbeteren van het openbaar vervoer en het fietsnetwerk. Daarnaast zetten wij in regionaal verband in op flankerend beleid zoals bijvoorbeeld mobiliteitsmanagement, ketenmobiliteit, dynamisch verkeersmanagement en duurzame voertuigtechnologie.

Wijkgericht werken

Teylingen gaat de toekomst in als regiegemeente. De gemeente heeft geen allesbepalende positie meer als het gaat om de fysieke en sociale ontwikkeling van de wijken en buurten. Zij is meer een partner in een netwerk waar naast de bewoners ook instellingen als politie, woningbouwcorporaties in participeren. Om te komen tot versterking van de leefbaarheid, de sociale cohesie en het eigen initiatief van de inwoners is wijkgericht werken een goed uitgangspunt. Natuurlijk is wijkgericht werken niet de enige wijze om te komen tot sociale cohesie, echter het is wel één van de ankerpunten.

Duurzaamheid en openbaar groen

Planmatig beheer en onderhoud van het groen bevordert de effectiviteit en de efficiency van de inzet van mensen en middelen. Ook door middel van wijkgericht werken zijn goede resultaten te bereiken. Met een andere inrichting van het groen kan de duurzaamheid worden versterkt.

Wat willen we bereiken

- Verbeteren van de doorstroming op de wegen in en om Teylingen voor zowel auto, fiets als bus, in overleg met onze regiopartners en de provincie Zuid-Holland.
- Oplossen van parkeerproblemen in bestaande wijken en voorkomen van parkeerproblemen in nieuwe wijken.
- Verkeersveilige infrastructuur, met name in woon- en schoolomgevingen.
- Verbeteren van de leefbaarheid in de kernen (voorkomen van geluidhinder en slechte luchtkwaliteit en weren doorgaand vrachtverkeer).
- Verbeteren OV- en fietsvoorzieningen.
- Samen met wijkpartners (bewoners en -groepen), politie, scholen, welzijnsinstellingen, woningbouwverenigingen en ondernemers) de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijken op een duurzame en innovatieve wijze instandhouden en/of versterken. Dit door bestaande projecten wijkgericht op te pakken en de zelfredzaamheid van de inwoners te vergroten. Waar mogelijk initiatieven van bewoners stimuleren/belonen.
- In samenwerking met burgers het groenbeheer duurzamer en meer ecologisch maken.

Wat gaan we er voor doen

- We lossen de belangrijkste bestaande bereikbaarheids-, parkeer-, verkeersveiligheids- en leefbaarheidsproblemen op volgens het Uitvoeringsprogramma GVVP.

- We voeren de investeringsstrategie Holland Rijnland (Rijnlandroute, RijnGouweLijn en Noordelijke Ontsluiting Greenport) uit en betalen onze jaarlijkse bijdrage daaraan.
- We streven, in overleg met de provincie Zuid-Holland en Holland Rijnland, naar gecombineerde oplossingen voor alle modaliteiten (bus, auto, fiets) op de corridor Noordwijk-Sassenheim. Daaronder valt de aanleg van de Noordelijke Randweg Voorhout.
- We streven, in overleg met de provincie Zuid-Holland, naar het oplossen van knelpunten op de provinciale wegen N443 (spoorwegovergang 'Piet Gijs', rotonde Soldaatje, rotonde Hoofdstraat Noord) en N444 (de Nagelbrug en Postviadukt).
- We leggen Station Sassenheim aan, waarbij we goede aandacht hebben voor de ontsluiting. Station Sassenheim wordt een ov-knooppunt met een goede aansluiting van bussen op de trein.
- We stimuleren ondergronds parkeren. In de centra van Sassenheim en Voorhout wordt bovengronds parkeren ontmoedigd.
- We blijven doorgaan met de wijkbezoeken omdat het contact met de bewoners belangrijk voor ons is. Daarnaast worden bestaande projecten interactief uitgezet en gaan we meer gebiedsgericht werken. De gemeente stelt wel randvoorwaarden (regelgeving), maar heeft daarnaast steeds meer de rol als aanjager, bieder van faciliteiten en regisseur.
- Het Groenverbeterplan zal na de zomer worden gescreend op de meest duurzame, en uit ecologisch oogpunt gezien meest verantwoorde, projecten. Deze projecten krijgen prioriteit bij de uitvoering. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot andere keuzes, zoals bijvoorbeeld het vervangen van een deel van de houten beschoeiing door natuurlijke oevers. Overigens zullen eventuele vervangingen, bijvoorbeeld die van beschoeiingen, alleen plaatsvinden na afloop van de technische afschrijvingstermijn. Dit ter voorkoming van kapitaalvernietiging. Bewoners zullen worden gestimuleerd via het wijkgericht werken om (onderdelen van) het groenbeheer in eigen beheer te gaan doen. De invoering van meer ecologisch beheer zal vooraf worden gegaan door een communicatietraject.

Voorstellen voor ombuigingen

Groenonderhoud op de nullijn

Besloten is om voor wat betreft de begroting de nullijn te hanteren, zo ook voor de onderhoudsbudgetten openbaar groen en wegen. Echter voor het groenonderhoud zijn diverse langlopende contracten afgesloten met verplichte index. De hogere kosten voor onderhoud als gevolg van indexering van de contracten wordt nu opgevangen binnen het budget. Dit heeft als gevolg dat areaal uitbreiding opgevangen wordt door inzet eigen personeel. Dit is al een ombuiging.

Kinderboerderij Voorhout afstoten

Het afstoten van de kinderboerderij in Voorhout past in de visie van de regiegemeente. Dit houdt in dat we stoppen met gemeentelijk beheer van de boerderij (€ 6.000). Dit levert tevens een besparing op van 0,5 formatieplaats op als bijdrage aan de besparing op het gebied van personeelslasten. Bekeken zal worden of de kinderboerderij in een zelfstandige vorm door kan gaan.

Afvalstoffen

- *Onderzoek milieustraat;* Onderzocht zal worden of de milieustraat Sassenheim versneld gesloten kan worden. Wellicht moeten dan de faciliteiten in Voorhout worden verbeterd.
- *Stopzetten van het huis aan huis ophalen snoeiafval en het gratis verstrekken van compost.* Inwoners kunnen hun snoeiafval natuurlijk wel blijven brengen bij de milieustraat.
- *Stopzetten van het ophalen van grofvuil huis aan huis;* Het beëindigen van het ophalen van grofvuil geeft een besparing van 0.15 fte.

Door deze drie maatregelen wordt een besparing van € 84.000 gerealiseerd in 2011. Daarnaast is geconstateerd dat nog niet alle relevante kosten aan de afvalstoffenheffing worden doorberekend. We hanteren de wettelijke mogelijkheden hiervoor als norm. Dat betekent dat een deel van de

kosten (van het straatvegen en van de heffing en inning van de afvalstoffen) nu 'ten onrechte' uit de algemene middelen worden betaald. Overigens geldt dit laatste ook voor het rioolrecht. Zie ook programma 7: hier wordt voorgesteld tot € 145.000 in 2012 voor afval en riool samen door te berekenen (begrotingsvoordeel).

Naast deze ombuigingen en doorberekeningen hebben we ook rekening te houden met het veranderende afvalvolume en met de tarieven van de afvalverwerking. Een en ander leidt per saldo tot een verhoging van de tarieven met enkele procenten (schatting 4-6%). Een concreet voorstel volgt in de begroting 2011.

Versoberen speelplaatsen,

Onderzocht wordt welke tien speelplaatsen omgevormd kunnen worden tot openbaar groen. Dit houdt in dat er wel een plek blijft om te spelen, bijvoorbeeld voetballen, maar dat we op deze locaties geen voorzieningen treffen. Dit betekent een vermindering van de investeringskosten (voor groot onderhoud) van € 100.000.

Lager onderhoudsniveau wegen

In 2008 is het wegenbeheerplan voor de periode 2008 t/m 2012 vastgesteld.

Dit plan is gebaseerd op een visuele inspectie die in 2007 is uitgevoerd. We willen toe naar een wegenbeheerplan met een looptijd van tien jaar zodat we dan beter inzicht krijgen in de kosten dan wel bezuinigingsmogelijkheden. Na de zomer wordt een nieuwe inspectie uitgevoerd. Op grond van de resultaten van deze inspectie zullen de benodigde middelen voor het onderhoud aan wegen voor periode 2012-2022 worden berekend. Afhankelijk van de resultaten kunnen bezuinigingen worden doorgevoerd (pm opgenomen; niet als taakstelling ingeboekt).

Beperkte toepassing profijtbeginsel bij evenementen

Naast de leges en precariokosten worden er ook kosten in rekening gebracht voor gemeentelijke diensten zoals reiniging en dranghekken. Organisaties kunnen hier moeite mee hebben, echter het bevordert ook meer de samenwerking tussen de verschillende organisaties. Wanneer men samen een evenement organiseert hoeft er ook maar één vergunning verleend te worden en kan men de kosten delen onder de deelnemers.

Actualisatie investeringsschema

Een aantal infrastructurele projecten is doorgeschoven naar latere jaren. Daarnaast hebben we ook projecten geschrapt omdat die wel wenselijk zijn maar niet noodzakelijk. Zie de tabel.

Voorstellen voor nieuw beleid

Wijkgericht werken

De nieuwe rol van de gemeente brengt met zich mee dat we ook onze manier van werken en organisatie hierop moeten aanpassen. We gaan in overleg met maatschappelijke organisaties om capaciteit (en een werkbudget) voor wijkgerichte projecten/wijkgericht werken te realiseren. Deze fungeert als bruggenbouwer tussen inwoners onderling, sociale cohesie, maar ook tussen inwoners en organisaties. Hij jaagt projecten aan. Totale kosten € 110.000 (2011). € 90.000 (2012). daarna € 55.000 [per jaar voor capaciteit en werkbudget.

Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan (GVVP)

In het Raadsvoorstel 2010/2014 (4 februari 2010) is opgenomen om voor de jaren 2011 en verder in de kadernota keuzes aan de nieuwe raad voor te stellen. Alle maatregelen uit het GVVP tezamen kosten een bedrag van € 400.000; gezien de huidige economische realiteit acht ons college dat niet haalbaar. Het college wil de klankbordgroep GVVP bij de prioritering betrekken. Voor deze kadernota gaan wij vooralsnog uit van een maximaal budget in 2014 van € 250.000 (kapitaalslasten). De jaarlasten van de onderdelen Bereikbaarheid, Parkeren, Verkeersveiligheid en Verkeersleefbaarheid zijn in de tabel hierna weergegeven. Voor de specificatie van alle maatregelen, zie bijlage 6.

Bijdrage Noordelijke Randweg Voorhout.

We onderzoeken subsidiemogelijkheden en combinatie van ov-, fiets- en nieuwbouwprojecten die de aanleg van de Noordelijke Randweg Voorhout mogelijk maken. Een bijdrage door Teylingen, vooraansnog geschat op € 5 miljoen, zal nodig zijn om de financiering rond te kunnen krijgen en om subsidies te kunnen ontvangen. Ook kan er een noodzaak zijn bedragen voor te financieren.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 4 Leefomgeving	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Kinderboerderijen verzelfstandigen.	6	6	6	6	
Versoberen van het groenbeheer	20	40	60	80	
<i>Concentreren gemeentewerf in Voorhout</i>					
Stopzetten ophalen snoeiafval en gratis verstrekken van compost	19	19	19	19	
Stopzetten ophalen van grofvuil				6	
Vermindering afvalstoffenheffing	-84	-84	-84	-90	
<i>Versoberen speelplaatsenplan, € 100.000 minder investeren</i>					
Lager onderhoudsniveau wegen.	pm	pm	pm	pm	
<i>Vervallen geplande investeringen:</i>					
Asfalteren Adelborst v. Leeuwenlaan		19	70	70	
Asfalteren fietspaden Rijksstraatweg		50	185	185	
Asfalteren fietspaden Oosthoutlaan		25	93	92	
Asfalteren Elsgeesterweg		8	30	30	
Asfalteren verlengde Menneweg		2	7	7	
Herinrichten Engelselaan - Noord			9	19	
Herinrichting Slotlaan			12	23	
Herinrichting Zijldijk			23	47	
<i>Beperkte toepassing profijtbeginself bij evenementen</i>					
Realiseren inkoopvoordelen	10	10	10	10	
Parkeerbelasting	pm	pm	pm	pm	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Infrastructuurle maatregelen van € 200.000 variant 3C+ (uitvoering 2015 ipv 2012)		11	22	36	
Rotonde Teijlingerlaan / C. Clusiuslaan	9	12			
<i>Nieuw beleid</i>					
Uitvoeringsprogramma GVVP Bereikbaarheid	-31	-62	-81	-111	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Parkeren.	-4	-11	-19	-29	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersveiligheid	-63	-178	-195	-256	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersleefbaarheid		-5			II
Totaal GVVP	-98	-256	-295	-396	
GVVP taakstelling	40	100	100	150	II
<i>Investering Noordelijke Randweg Voorhout (€ 5.000.000)</i>					
Wijkgericht werken + werkbudget	-110	-90	-55	-55	III

Programma 5 Welzijn en Zorg

Ontwikkelingen

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De zorg voor de inwoners staat zowel kwantitatief als kwalitatief onder druk. Niet alleen komen er steeds meer ouderen, maar ook de kosten voor de zorg nemen toe en moeten door een steeds kleinere groep werkende mensen worden opgebracht. Dat vraagt om een andere aanpak.

De gemeente wil nadrukkelijker de regierol oppakken om meer sociale cohesie vorm te geven. Burgers moeten minder afhankelijk van de overheid worden en meer voor elkaar gaan betekenen. Door verdergaande individualisering is de bereidheid om elkaar te helpen, de betrokkenheid bij de buurt alsmede de tolerantie ten opzichte van andere levensstijlen afgenomen. In de WMO is beoogd dat dit terug keert door te investeren in de opbouw van sociale cohesie en leefbaarheid in buurten en wijken.

De overheid wil de betrokkenheid van jongeren bij de samenleving vergroten door het (verplicht) lopen van maatschappelijke stages.

Voor de komende jaren heeft het rijk overigens fors gekort op de WMO, omdat men vindt dat gemeenten minder kosten maken dan vooraf geraamd en er bovendien besparingsmogelijkheden zijn (zie ook hoofdstuk Financieel vertrekpunt).

Er is steeds meer roep om jongeren te betrekken bij plannen die hen direct of indirect aangaan. Participatie van jongeren is van groot belang voor hun latere levensloop.

In 2010 komt het kabinet met een standpunt over de toekomst van het stelsel van jeugdzorg op basis van een evaluatie (eind 2009). Het is goed denkbaar dat hierdoor meer verantwoordelijkheden bij de gemeenten worden gelegd. Deze ontwikkelingen vragen om het formuleren van een gezamenlijke visie op de zorg voor jeugdigen en gezinnen in onze regio.

Participatie en arbeidsmarktbeleid

Tot 2008 was er sprake van economische hoogconjunctuur. De economische recessie heeft de arbeidsmarkt sterk beïnvloed. Ondanks dat onze regio redelijk recessieproof lijkt te zijn, is er het besef dat vooral grootschalige jeugdwerkloosheid voorkomen moet worden.

Gemeenten hebben geen direct stuurmechanisme op het onderwijsaanbod en de vraag naar personeel vanuit werkgevers. De overheid heeft een agendabepalende rol en dient partijen bij elkaar te brengen. Het arbeidsmarktbeleid zal de komende jaren steeds meer op regionaal niveau haar beslag krijgen.

Wat willen we bereiken

Algemeen

Ook in de zorg moet de gemeente minder regelen en het initiatief overlaten aan de burgers. De gemeente beperkt zich tot regisseren en faciliteren zonder exploitatiesubsidies te verstrekken. We willen bereiken dat burgers zoveel mogelijk hun leven zelf organiseren; de gemeente vervult de rol van aanjager. De gemeente houdt een rol als vangnet voor mensen die buiten de boot dreigen te vallen. De belangrijkste rollen zijn hierin weggelegd voor de burger zelf en het maatschappelijk middenveld.

In het kader van de regierol nemen wij deel aan het 'Zorgpact Teylingen' met het doel samenwerking en daarmee verbetering van ouderenhuisvesting op korte en langere termijn. We zien geen aanvullende taken meer voor de gemeente op het gebied van gezondheidsbeleid naast het rijksbeleid.

WMO

- Een efficiënte en effectieve samenwerking tussen alle betrokken partijen op het terrein van de zorg en jeugdigen. Voor jeugdigen en gezinnen die een beroep doen op opvoed- en opgroei-ondersteuning of (na)zorg is deze tijdig en zo laagdrempelig als mogelijk beschikbaar..
- Duurzame zorg voor jeugdigen en ouderen door middel van ketenaanpak.
- Mensen voelen zich meer betrokken bij hun buurtbewoners en de leefbaarheid van hun directe woonomgeving. Meer organisaties en mensen werken mee aan de vergroting van de sociale cohesie in buurten en wijken.
- Er moet een voldoende aanbod komen van maatschappelijke stageplaatsen.
- In 2011 is er een goede opgroei- en opvoedingsondersteuning.
- In 2011 doen meer jongeren mee aan activiteiten van het jeugd en jongerenwerk dan in 2009. Er is een beter op de behoefte van de jongeren afgestemd aanbod van jeugd- en jongerenactiviteiten.
- Jongerenparticipatie vormgeven bij de ontwikkelingen van plannen die hun direct betreffen.
- Realiseren van preventieve ouderenzorg.
- Meer nadruk op informele zorg.
- Het pakken van de regierol bij realiseren van gezondheidscentra.
- Zo min mogelijk inwoners met een ongezonde leefstijl.

Participatie en arbeidsmarktbeleid

- Leerlingen hoger opleiden door ze langer te scholen en jongeren te ondersteunen bij het vinden en behouden van een baan.
- Ontwikkelen van regionaal arbeidsmarktbeleid waarbij met onderwijs- en werkgeverspartijen afspraken tot stand komen om beter aan te sluiten op de vraag op het arbeidsmarktbeleid.
- Verhogen van de maatschappelijke participatie in het algemeen en de arbeidsparticipatie in het bijzonder door een samenhangende inzet van instrumenten in het kader van het participatiebudget.
- Daling van het aantal jeugdige werklozen t.o.v. 2009.
- In 2011 wordt de stijgende lijn van het aantal mensen met een uitkering gestabiliseerd. Na 2011 daalt het aantal mensen met een uitkering.
- Jongeren langer laten leren en hoger kwalificeren.

Wat gaan we er voor doen

WMO

- Wonen-Zorg-Welzijn beleid (WZW) vaststellen en uitvoeren dmv opstellen Zorgpact.
- De gemeente faciliteert ontmoetingscentra voor ouderen in woonzorgcentra in Teylingen.
- Eigen bijdrage invoeren voor WMO voorzieningen.
- Subsidiebeleid herzien.
- Subsidies voor sociale vangnetfuncties behouden bijvoorbeeld mantelzorg, maatschappelijk werk.
- In 2011 wordt het Centrum voor jeugd en gezin geopend.
- Aanbod van het open jeugd-en jongerenwerk versterken en vergroten door professionalisering van het jongerenwerk in Teylingen en geen bezuiniging op subsidie jongerenwerk.
- Het aantal jongerencentra verminderen en een van de gebouwen herbestemmen.
- Participatie van jongeren vergroten met behulp van onder andere inzet van moderne communicatie-technologie.
- Gemeente gaat zich profileren als een partner in een buurtnetwerk om via het wijkgericht werken, de sociale cohesie te bevorderen..
- Stichting Welzijn Teylingen faciliteren om meer taken op te pakken vanuit sociale cohesie (niet bezuinigen op Welzijn Teylingen).
- Het steunpunt Vrijwilligerswerk moet optimaal de makelaarsfunctie vervullen voor maatschappelijke stages.
- Opstellen van een regionale visie op de gewenste zorg voor jeugd en gezin.

- Bijstellen basispakket opvoed- en opgroeiondersteuning.
- Indien delen van de provinciale verantwoordelijkheid op het gebied van jeugdzorg worden overgeheveld naar de gemeenten, wordt deze verantwoordelijkheid in regionaal verband opgepakt.
- Oppakken van de regierol bij realisering van gezondheidscentra.
- Preventieve en informatieve activiteiten stimuleren om ongezonde leefstijl tegen te gaan.
- Oplossen van knelpunten in de nazorg voor jeugdigen die uitstromen uit geïndiceerde jeugdzorg of detentie.

Participatie en arbeidsmarktbeleid

- De actiepunten uit het actieplan Jeugdwerkloosheid van Holland Rijnland uitvoeren.
- Jaarlijks wordt een regionale agenda arbeidsmarkt opgesteld (Holland Rijnland).
- Formuleren van een algemene participatievisie voor de regio.
- Regionale vraaggerichte inkoop van educatietrajecten bij de ROC's tot 2013.
- Voorbereiden op de marktwerking voor volwasseneducatie per 2013.
- Regionaal gelijkschakelen arbeidstoelatingsinstrumenten.
- Het inrichten van (een) werkplein(en).
- Doorontwikkeling werkwijze sociale diensten, UWV en Jongerenloket in het kader van de Wet Investeren in Jongeren.
- Oplossen knelpunten in de begeleiding van jongeren naar werk of onderwijs; uniformering financieringsregelingen voor trajecten voor jongeren.
- Instrumentarium en begeleiding voor jongeren doorlichten en verbeteren.
- Belemmeringen wegnemen bij werkgevers om jongeren een kans te geven.

Voorstellen voor ombuigingen

- Afbouwen exploitatiesubsidies maatschappelijke organisaties (€ 20.000 in 2014). De besparingen in capaciteit zijn in programma 3 genoemd.
- Bijdrage gemeente aan het collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV), regio taxi, beperken tot WMO-geïndiceerden (€ 80.000). Nu mogen 75-plussers (ongeacht hun fysieke gesteldheid) voor een gereduceerd tarief als geïndiceerde meerijden. 65-plussers mogen voor weer een ander tarief meerijden. Afschaffen van de gemeentelijke bijdrage voor deze twee doelgroepen levert de genoemde besparing op.
- Extra taakstelling voor het WMO-budget als gevolg van de korting door het rijk in de junicirculaire. Deze is nog niet ingevuld.
- Onderzoek naar mogelijke invoering eigen bijdrage WMO voorzieningen; de mogelijke besparing met eigen bijdragen WMO wordt geschat op € 50.000.
- Geen nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid opstellen.
- Inzet RDOG beperken tot gemeenschappelijke wettelijke taken.
- De bouw van het ouderenontmoetingscentrum, de Ankerplaats, wordt geschrapt. Hierdoor vervallen de geraamde kapitaalslasten. Deze activiteiten elders huisvesten (zie nieuw beleid).

Autonome ontwikkelingen

Als gevolg van de aanpassingen door het rijk in de vergoeding via de algemene uitkering voor de WMO krijgt Teylingen minder geld (€ 276.000 in 2011 oplopend tot € 336.000 in 2014). Vooralsnog hebben wij hier tegenover een taakstelling gezet in het WMO-budget. Deze is nog niet ingevuld.

Voorstellen voor nieuw beleid

- Capaciteit en een werkbudget voor wijkgerichte projecten/wijkgericht werken. (zie ook programma 4);
- Jongeren meer betrekken bij het gemeentelijk beleid. Jongerenparticipatie vormgeven.
- De activiteiten voor het ouderenontmoetingscentrum worden elders gehuisvest. Dit is mede een reden om de nieuwbouw van een multifunctioneel centrum te laten vervallen.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 5 Welzijn en Zorg (WMO)	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afbouwen subsidies maatschappelijke organisaties		10	15	20	
Bijdrage gemeente CVV beperken tot WMO-geïndiceerden	80	80	80	80	
Mogelijke besparing eigen bijdragen WMO voorzieningen	-25		50	50	
Extra ombuigingen WMO	276	216	336	336	
Multifunctioneelcentrum nieuwbouw (Ankerplaats) vervallen, kosten voor vervangende ruimte van de Bond voor Ouderen Sassenheim, Welzijn Teylingen en de Biljartclub, per saldo	70	90	90	85	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Geen					
<i>Nieuw beleid</i>					
Jongerenparticipatie vormgeven			-10	-10	III
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Programma 6 Dienstverlening

Ontwikkelingen

De moderne technologie maakt het mogelijk om zeven dagen per week, 24 uur per dag geïntegreerde, interactieve dienstverlening via internet aan te bieden. In 2011 gaan we verder met het fasegewijs invoeren van het digitaal aanbieden van gemeentelijke producten. Naast het gemak wat de burger hiervan heeft wordt het werkproces voor de burger ook transparanter. De aanvrager kan via 'Mijn Teylingen' volgen welke stappen genomen worden om tot besluitvorming te komen op een aanvraag.

Wij willen ervoor zorgen dat welk kanaal (post, balie, telefoon of email) een burger ook kiest, er komt (altijd het zelfde) antwoord (multichanneling). Dit is een van de beleidsdoelen van "de gemeente heeft antwoord". Een andere ontwikkeling en beleidsdoel van "de gemeente heeft antwoord" is de landelijke invoering van het 14+ nummer. Op weg naar de gemeente als het overheidsloket in 2015 worden gemeenten gestimuleerd over te gaan naar het 14+ nummer. Dit nummer moet het burgers makkelijker maken de weg naar de overheid te vinden. 14+ staat voor 14 en het netnummer, makkelijk te onthouden dus voor de burger. Op dit moment zijn er al 5 miljoen huishoudens die hun gemeente via het 14+ nummer kunnen bereiken.

Communiceren over deze ontwikkelingen en over de mogelijkheden die dit de burger geeft is essentieel. Uit het klanttevredenheidonderzoek blijkt dat de balie op dit moment nog het voorkeurskanaal is van de burger. Als we het vertrouwen van de burger willen winnen voor onze digitale producten moeten we hier op verschillende manieren over gaan communiceren. Daarnaast is het van belang dat de informatie op onze website actueel en betrouwbaar is.

Steeds meer gemeenten werken aan het terugdringen van de regeldruk. Ook voor onze gemeente is dit een instrument om onze dienstverlening te verbeteren.

Wat willen we bereiken

De huidige hoge standaard van de dienstverlening aan de burger handhaven.

Wat gaan we er voor doen

- Invoering 14+ nummer.
- Het afnemen van digitale producten aantrekkelijker maken door deze producten goedkoper aan te bieden ten opzichte van de balieproducten.
- Het fasegewijs invoeren van e-diensten waardoor de burgers kanaalafhankelijk producten en diensten kunnen afnemen.
- Het aanvraag – en afhandelingproces voor de burger sneller en transparanter laten verlopen.
- De gemeente gaat voor het eerst in 2010 meedoen met de Benchmark "vermindering regeldruk". Aan de hand van deze nulmeting kunnen wij een plan van aanpak maken om de regeldruk in de gemeenten te verminderen.
- Openstelling van de gemeentewinkel naar behoefte van de klant (op basis van ervaringscijfers; extra open in drukke periodes).
- Door voorlichting en via vooroverleg opdrachtgevers (particulieren en bouwers) enthousiast maken voor duurzaam bouwen. Duurzame investeringen zijn vaak wat duurder, maar verdienen zichzelf terug.

Voorstellen voor ombuigingen

Het uitvoeringsproces van de WOZ waar mogelijk zelf uitvoeren. Dit betekent dat we medewerkers opleiden om de herwaarderingstaken en bezwaar- en beroepzaken zelf laten uitvoeren en dat wij hiervoor in de toekomst geen extern bureau meer inhuren voor deze taken. De dienstverlening wordt verbeterd door kennis en grotere betrokkenheid van medewerkers bij het onderwerp. De herwaardering van grotere bedrijven zal uitbesteed blijven, omdat dit heel veel specifieke kennis

vereist. In dit verband zal ook gekeken worden naar de Bollengemeenten om te kijken of gezamenlijk optrekken voordelen biedt.

Het percentage kostendekkendheid van de bouwleges bedraagt nu ca. 90%. Om de bouwleges kostendekkend te maken, dienen de inkomsten met ca. 10% verhoogd te worden met een bedrag van € 100.000.

Voorstellen voor nieuw beleid

- Met het invoeren van het 14+ nummer wordt een campagne gestart, verspreid over het jaar, om het gebruik van de digitale dienstverlening onder de aandacht van de inwoners van Teylingen te brengen. De geschatte kosten van de campagne bedragen eenmalig € 20.000.
- Onderzoek Welstandsvrij bouwen. Hiertoe dient de welstandsnota bijgesteld te worden, de welstandseisen terug gedrongen te worden en moeten gebieden aangewezen worden die welstandsvrij en welstandluw kunnen zijn. In 2011 worden met een externe partij de mogelijkheden onderzocht van welstandsvrij bouwen. Geraamde kosten (eenmalig): €40.000. Mogelijke besparingen worden voorsnog pm geraamd.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 6 Dienstverlening	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Versobering leerlingenvervoer (6km grens)	30	30	30	30	
Dienstverlening algemeen Gemeentewinkel	30	30	30	30	
Bouwleges kostendekkend	100	100	100	100	
Toerekenen perceptiekosten en straatreiniging aan afval	70	110	110	110	
Toerekenen perceptiekosten aan riolering	15	35	35	35	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Geen					
<i>Nieuw beleid</i>					
Campagne Antwoord (14+ nummer, eenmalig)	-20				II
Onderzoek welstandsvrijbouwen	-40	pm	pm	pm	III
Uitbouw e-dienstverlening en Antwoordconcept	-75	-75	-75	-75	II
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën

Ontwikkelingen

Strategische visie Teylingen 2040.

De komende jaren is het belangrijk om onze strategische visie op diverse terreinen en via diverse kanalen uit te dragen en onder de aandacht van onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen te brengen en te houden. Halverwege deze raadsperiode is een actualisatie voorzien.

Versterking van regionale samenwerking

Op diverse terreinen wordt aan intensivering van de samenwerking in de Bollenstreek gewerkt. Nu de verkenningsfase is afgerond, zijn concrete voorbereidingen aan de orde. Enkele voorbeelden: Onderzocht wordt hoe we op praktische wijze kunnen samenwerken op het gebied van openbare orde en veiligheid en rampenbestrijding. We denken aan een piketregeling en aan een meer eenduidige advisering op verschillende beleidsonderwerpen.

Vanuit de Intergemeentelijke Structuurvisie Duin en Bollenstreek denken wij over het gezamenlijk maken van bestemmingsplannen voor het buitengebied. Dit kan leiden tot een uniforme bestemmingsplanmethodiek en een gecoördineerde uitwerking van de structuurvisie. Bovendien is een aanzienlijke kostenbesparing denkbaar.

Ontwikkelingen in Regio Holland Rijnland

In regionaal verband wordt gezocht hoe de verplichte bestuurskrachtonderzoeken om te bouwen naar een eenduidige en bruikbare systematiek waarbij voorop staat om van elkaar te leren. Daarnaast is er zorg over de democratische betrokkenheid van gemeenteraden bij Holland Rijnland. Verbetering van de informatieoverdracht en eventuele herziening van de bestuurssamenstelling is aan de orde.

Ontwikkelingen in de veiligheidsregio

Met ingang van 1 oktober 2010 treedt de Wet Veiligheidsregio's in werking. De kwaliteitseisen voor rampenbestrijding worden hierin aangescherpt. Er wordt een nulmeting verricht waarbij aan de hand van deze verscherpte criteria onze gemeentelijke processen worden beoordeeld.

In Leiden is inmiddels het Veiligheidshuis opgestart. Hier binnen werken diverse partijen samen (o.a. politie, justitie, jeugdinstanties en gemeenten). Op dit moment wordt bekeken of de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek zich hierbij kunnen en willen aansluiten.

Per 1 januari 2011 is de regionalisering van de Brandweer een feit. Het samenwerkingsorgaan Brandweer Oegstgeest Voorhout Sassenheim Warmond gaat hierin op. We zijn in constructief overleg met de brandweer over de toekomstige locaties voor de brandweerkazernes in Teylingen.

Versterken van het toezicht

Op dit moment is een tekort van 1 formatieplaats bij het taakveld bouw- en woningtoezicht. Dit komt deels doordat er spanning zit tussen uw en onze ambities ten opzichte van de beschikbare capaciteit (zoals reeds bij de vaststelling van het handhavingsbeleid geconstateerd). Deels komt het tekort door een structurele toename van verleende bouwvergunningen. De trend in de bouwregelgeving naar het meer vergunningvrij maken van bouwactiviteiten verlaagt de druk op de capaciteit niet. Ook de vergunningvrije bouwwerken moeten volgens de wet namelijk worden gecontroleerd terwijl daarbij geen toets vooraf, in het kader van de aanvraag, heeft plaatsgevonden. De verzoeken tot handhaving betreffen bovendien vaak vergunningvrij bouwen. Voorgesteld wordt om de formatie gedurende een jaar uit te breiden. Na één jaar evalueren wij de extra inzet.

Wat willen we bereiken

Veiligheid en handhaving

Een veilige leefomgeving, in de dorpen en op het water door versterking van de handhaving zowel op het gebied van Bouw- en woningtoezicht als op het gebied van Openbare Orde en veiligheid.

Participatie

Betrokken en actieve inwoners, die meedenken en meedoen bij de ontwikkelingen van de dorpen zoals is aangegeven in de strategische visie Teylingen 2040. Bedrijven, organisaties en inwoners voelen zich daardoor medeverantwoordelijk voor hun eigen omgeving.

Samenwerking

Intensieve regionale samenwerking, waarmee wij efficiency- en kwaliteitsvoordelen willen behalen.

Deregulering

Merkbaar verminderde regeldruk, waarbij we meer overlaten aan de Teylingse samenleving. Er zijn minder papier en regels nodig om ons beleid vorm te geven. Doelstelling: verminderen van de administratieve lastendruk met 25% in 2015, conform de afspraken tussen Rijk en VNG.

Lastendruk

Zoals opgenomen in het coalitieakkoord is de nullijn in de gemeentelijke belastingopbrengst ons uitgangspunt. Net als in de afgelopen jaren is dat in 2011 wederom gelukt. Gezien de financiële omstandigheden en de ingrijpende maatregelen die telkens nodig zijn om in de komende jaren de begroting sluitend te krijgen, geven we alvast aan dat voor ons een vraag is of de nullijn na 2011 nog haalbaar en verstandig is.

Wat gaan we er voor doen

- Verhogen van de kwaliteit en de zichtbaarheid van handhaving, door efficiënter samen te werken op het gebied van veiligheid, openbare orde, rampenbestrijding, door bijscholing in het toezicht op de Drank- en Horecawet en door inzetbaarheid te verbreden.
- Instellen van halfjaarlijks overleg over Kagerplassen, met de Watersportverenigingen, de watersportgebonden ondernemersvereniging Kaag en Braassem, de SWV- Kagerplas, de politie.
- Inzetten van diverse middelen om de strategische visie 2040 onder de aandacht van de inwoners te brengen en houden.
- Discussie voeren over de samenstelling van het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland.
- Voorbereiden en uitvoeren van een bestuurskrachtonderzoek in regionaal verband in 2012.
- Opzetten en ontwikkelen van diverse participatiemiddelen, ook digitaal.
- Deelnemen aan de benchmark "Minder Regels Meer Service". Standaard overnemen van de gedereguleerde modelverordeningen van de VNG. Terugbrengen van de omvang van de indieningvereisten voor de 70 meest gebruikte gemeentelijke producten.

Belastingen, heffingen en tarieven

- Onroerend Zaak Belasting (OZB); De opbrengst voor de OZB is in 2011 op hetzelfde bedrag geraamd als in 2010 (met uitzondering van nieuwbouw).
- Afvalstoffenheffing en rioolrecht; Door de drie besparingsmaatregelen (zie programma 4) wordt een besparing van € 84.000 gerealiseerd in 2011. Daarnaast is geconstateerd dat nog niet alle relevante kosten aan de afvalstoffenheffing worden doorberekend. We hanteren de wettelijke mogelijkheden hiervoor als norm. Dat betekent dat een deel van de kosten (van het straatvegen en van de heffing en inning van de afvalstoffen) nu 'ten onrechte' uit de algemene middelen worden betaald. Overigens geldt dit laatste ook voor het rioolrecht. Voorgesteld wordt € 85.000 in 2011 en € 145.000 in 2012 voor afval en riool samen door te berekenen (begrotingsvoordeel).. Naast deze ombuigingen en doorberekeningen hebben we ook rekening te houden met het veranderende afvalvolume en met de tarieven van de afvalverwerking. Een en ander leidt per saldo tot een verhoging van de tarieven met enkele procenten (afvalstoffenheffing stijgt naar schatting 4-6%; rioolrecht naar schatting met 1-2%). Een concreet voorstel volgt in de begroting 2011.

- Leges. Uit een analyse blijkt dat ook de bouwleges nog niet kostendekkend zijn. In deze kadernota wordt voorgesteld deze te verhogen met € 100.000. Ook na deze verhoging is er nog geen sprake van volledige kostendekking.
- Precario. De precariorechten, die de nutsbedrijven aan de gemeente betalen, zijn al vijf jaar niet meer geïndexeerd. Gezien dit gegeven en de financiële positie van de gemeente stellen wij een inhaalverhoging van €100.000 (ca. 6%) voor.

Voorstellen voor ombuigingen

De raad wordt uitgenodigd zelf besparingen aan te dragen. Voor de volledigheid vermelden wij hier dat de specifieke middelen van de raad beperkt zijn, namelijk:

Rekenkamer	€ 15.000
Omvang Griffie 3,78 formatieplaatsen	
Werkbudget griffie	€ 60.000

Autonome ontwikkelingen

Oud-wethouders

Na de gemeenteraadsverkiezingen is de samenstelling van ons college gewijzigd. Voor de betrokken oud-wethouders is op grond van de wetgeving de uitkering geraamd.

Voorstellen voor nieuw beleid

Uitbreiding formatie toezicht en handhaving

Het voorstel is om voorlopig te starten met een extra formatie van 1 jaar. Tijdens dit jaar kan dan bekeken worden of de extra bouwactiviteiten structureel zijn en of de voorgenomen flexibilisering van de inzet de werkdruk feitelijk verlaagt.

Versterking communicatie-instrumenten voor strategische visie 2040

Om de strategische visie 2040 'te onderhouden' en onder de aandacht van de inwoners te brengen en te houden, wordt een werkbudget gevraagd. Daarnaast is het de bedoeling om de strategische visie in 2012 aan een periodieke onderhoudsbeurt te onderwerpen.

Ontwikkeling digitale communicatie-instrumenten voor participatie

Om inwoners op andere manieren bij gemeentelijke beleidsontwikkeling en uitvoering te betrekken, is de ontwikkeling van andere instrumenten nodig. Hiervoor wordt een werkbudget gevraagd.

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
5% minder aan verbonden partijen	200	200	200	200	
Besparingen Raad, Griffie rekenkamer	pm	pm	pm	pm	
Verhoging precario aan inflatie	100	100	100	100	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Uitkering oud-wethouders	-172	-105			
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Geen					
<i>Nieuw beleid</i>					
Aanscherping kwaliteitseisen crisisbeheersing o.b.v. Wet Veiligheidsregio's	pm	pm	pm	pm	I
Handhaving versterken, wettelijke toezichtstaak uitvoeren.	-56				II
Actualisatie strategische visie 2040	-10	-25			III
Digitale hulpmiddelen burgerparticipatie	-25	-25			III
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Paragraaf Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen

Het uitgangspunt van regisserende gemeente zoals verwoord in het coalitieakkoord en ons collegeprogramma heeft een forse impact op de samenleving en de positionering van de lokale overheid daarin.

Een regisserende gemeente leidt tot verlichting van de administratieve lasten voor inwoners, verenigingen, instellingen en bedrijven. Een regisserende gemeente laat meer over aan de samenleving en zal dus met een kleinere organisatie en met minder regels en papier haar beleid vorm kunnen geven. Deregulering is dan één van de uitdagingen, die verder ingevuld zal worden. Onder meer (digitale) burgerparticipatie en (digitale) dienstverlening zijn naar de mening van ons college kritische succesfactoren in de veranderende rol- en taakopvatting van de gemeente Teylingen.

Beide zaken stellen hoge en andere eisen aan de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers. In combinatie met de toenemende gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand en de voortdurende krapte op de arbeidsmarkt is het de komende jaren noodzakelijk om strategische personeelsplanning op te zetten. Investerings in mobiliteit, scholing en inzetbaarheid zijn in toenemende mate van belang om medewerkers toe te rusten op huidige en toekomstige veranderingen.

De nieuwe CAO-gemeenten stelt koopkrachtbehoud en werkzekerheid centraal. De kosten van de nieuwe CAO verhogen het begrotingstekort en zijn door ons vertaald in een hogere taakstelling voor de organisatie. Deze verhoging is echter nog niet concreet ingevuld en leidt in de Kadernota 2012 opnieuw tot een takendiscussie.

Wat willen we bereiken

Vanuit het perspectief van de regisserende gemeente wordt het beleid minder door, maar meer samen met de gemeente gemaakt. Er wordt meer overgelaten aan de samenleving, wat leidt tot minder taken voor de gemeente, deregulering en administratieve lastenverlichting.

De werkzaamheden van de gemeente worden hierdoor anders van karakter. De kwantitatieve en kwalitatieve inrichting van de ambtelijke organisatie dient hierop aan te sluiten.

Het coalitieakkoord beschrijft een organisatie die kleiner maar kwalitatief hoogwaardiger wordt. Medewerkers van de gemeente zullen zich – nog meer dan nu – in de samenleving als netwerker moeten bewegen. Een deel van de uitvoerende en ondersteunende taken zal worden afgestoten en gemeentelijke regelgeving wordt lastenarmer door het verder schrappen van niet-effectieve regels. Bovendien zal op diverse terreinen (uitvoering werk, mobiliteit, bieden van voorzieningen) en verschillende niveaus (bollenstreek, Holland Rijnland) samengewerkt worden.

De veranderende rol opvatting van de gemeente (regiegemeente) moet, in combinatie met het afstoten of uitbesteden van taken en het verder doorvoeren van efficiency maatregelen, op termijn leiden tot een vermindering van de kosten van de ambtelijke organisatie (inclusief bestuur en griffie).

Een verdere focus op digitale dienstverlening, waarbij het zwaartepunt voor het verstrekken van eenvoudige producten en diensten op het digitale kanaal komt te liggen. De adviesfunctie (burger en overheid ontmoeten elkaar persoonlijk) zal voor een belangrijk deel moeten worden gereserveerd voor de meer ingewikkelde diensten en producten.

Wat gaan we er voor doen

- Opstellen van een bedrijfsvoeringsnota voor de periode 2011-2014 waarin op hoofdlijnen vertaald en uitgewerkt wordt wat het collegeprogramma van de organisatie vraagt.
- Accepteren en implementeren van de taakstelling (van inmiddels 6,3%) op de kosten van de organisatie (inclusief bestuur en griffie). De ambities uit het coalitie akkoord leveren wel een

spanning op met deze taakstelling. Daarom vinden wij het noodzakelijk toch personele uitbreiding voor te stellen voor delen van het nieuwe beleid.

- Ontwikkelen van een HRM ontwikkelingsprogramma om medewerkers toe te rusten op hun veranderende rol.
- Verder uitbouwen van digitale dienstverlening. Stapsgewijs vergroten van het aantal e-diensten. Investering en implementatie van het Antwoordconcept (gemeente als 1^e lijnsvoorziening voor contacten tussen burger en overheid).
- Up to date houden van de dataopslagcapaciteit, passend bij de hogere graad van digitalisering. Herbezinnen op de bestaande uitwijkvoorzieningen. Onderzoeken van de wenselijkheid van uitbesteden van onze ICT-diensten.

Onderzoek naar samenwerking Gemeentewerken en Beheer Leefomgeving

Begin eerste helft van 2011 is het onderzoek naar de samenwerking van Gemeentewerken en Beheer Leefomgeving afgerond. Doel van dit onderzoek is een visie te schrijven over hoe de afdelingen GW en BL er over 5 jaar uit moeten zien, welke producten geleverd moeten worden en hoe dat op een zo efficiënt mogelijke manier kan worden gedaan. Hierbij is de gewenste (duurzame) kwaliteit van de buitenruimte een belangrijk vertrekpunt. Ook zal hierbij worden aangegeven hoe actief kan worden ingespeeld op ontwikkelingen als versterking van het wijkgericht werken en de gemeentelijke regiefunctie en het stimuleren van eigen initiatieven van bewoners.

Voorstellen voor ombuigingen

Bezuiniging van 5% + 1,3% op de organisatie

De afgesproken 5%-vermindering van de loonsom van de Gemeente (inclusief bestuur en griffie) leidt tot een structurele ombuiging van € 750.000 in de periode 2011-2014. Hier komt €200.000 bij als gevolg van de nieuwe CAO. Samen betekent dat 6,3% bezuiniging. Enerzijds wordt deze maatregel ingevuld door vermindering van taken, anderzijds door het nemen van efficiëntiemaatregelen. Het uitgangspunt is 'geen gedwongen ontslagen'. Ter ondersteuning van dit proces is een budget noodzakelijk voor bijvoorbeeld uitstroom, scholing etc. van medewerkers (frictiekosten afslanking).

Voorstellen voor nieuw beleid

Uitbouw e-dienstverlening en Antwoordconcept

Sinds 2009 werkt Teylingen in het samenwerkingsverband GovUnited aan ontwikkeling van een gemeentelijke standaard voor digitale dienstverlening. In de zogenaamde midoffice suite worden de verschillende kanalen (post, telefoon, balie, website) geïntegreerd. Om ons als gemeente te kunnen ontwikkelen als 1^e lijnsvoorziening voor contacten tussen burger en overheid (het zogenaamde Antwoordconcept) is het noodzakelijk een aanvullende module aan te schaffen. Hiermee is de basis aanwezig om te komen tot verdergaande efficiency verbeteringen.

Openings- en werktijden

Na een periode van experimenteren met openingstijden komen wij nu in het stadium dat de resultaten daarvan leiden tot besluitvorming en inbedding daarvan (en de bijbehorende werktijden) in de organisatie.

Tabel zie volgende pagina

Overzicht per programma					
Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Kostenverdeelstaten	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
5% minder formatie en andere rol organisatie	350	600	850	950	
Friciekosten afslanking	-120	-120	-120	-120	
Realiseren inkoopvoordelen	56	56	56	56	
Bedrijfsvoering organisatiebreed	23	23	23	23	
Digitaliseren besluitvormingsprocessen MT, College,Raad		25	25	25	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
CAO-afspraken personeel	-200	-200	-200	-200	
<i>Actualisatie investeringsschema</i>					
Beëindigen contract DMS Verseon		12	24	23	
Vergroten opslagcapaciteit infrastructuur, incl. vervallen investeringen.	-4	-63	-60	-57	
Vervangingsinvesteringen Gemeentewerken	-31	-30	-29	-28	
<i>Nieuw beleid</i>					
Uitbouw e-dienstverlening en Antwoordconcept	-75	-75	-75	-75	II
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Bijlagen

Bijlage 1. Begrotingsuitgangspunten 2011-2014

Inleiding

Zoals gebruikelijk leggen we in de kadernota de begrotingsuitgangspunten ter vaststelling aan uw raad voor. Deze uitgangspunten geven kaders voor het opstellen van de begroting 2011-2014. In deze kadernota hebben wij op verschillende plaatsen al eerder aangegeven dat er veel onzekerheden zijn en die hebben ook betrekking op deze uitgangspunten. Wij leggen deze uitgangspunten dan ook onder dit voorbehoud voor en komen zo nodig bij de behandeling van de Voorjaarsrapportage hierop terug.

Deze begrotingsuitgangspunten zijn gebaseerd op de in hoofdstuk III voorgestelde mogelijke verdere uitwerking van de dekking inclusief het hanteren van de 0-lijn.

Aantal inwoners en woonruimten

Uitgangspunt bij het opstellen van de woning- en inwonerprognose is dat voor nieuwbouw wordt gerekend met gemiddeld 2,25 inwoners per woning. Daarnaast wordt jaarlijks rekening gehouden met een geboorteoverschot van 50 inwoners.

Uitgangspunten begroting 2011-2014						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal woningen per 1/1	14.153	14.387	14.413	14.625	14.651	14.872
Toename aantal woningen	234	26	212	26	221	294
Totaal aantal woningen 31/12	14.387	14.413	14.625	14.651	14.872	15.166
Bijzondere woongebouwen 1/1	986	1.034	1.161	1.103	1.103	1.157
Toe/afname	48	127	-58		54	
Totaal bijzondere woongebouwen	1.034	1.161	1.103	1.103	1.157	1.157
Recreatiewoningen	86					
Wooneenheden	11					
Verschil tussen kadernota 2010 en 2011	4	24	-162	-305	-489	-260
<i>Prognose Kadernota 2010 1 januari</i>	15.232	15.494	15.833	16.130	16.340	16.386
Aantal wooneenheden per 1/1	15.236	15.518	15.671	15.825	15.851	16.126
Toename	282	153	154	26	275	294
Totaal wooneenheden per 31/12	15.518	15.671	15.825	15.851	16.126	16.420
<i>Prognose Kadernota 2010 januari</i>		36.072	36.826	37.436	37.959	38.113
Aantal inwoners per 1 januari		35.757	35.866	36.393	36.502	37.049
Opgeleverde woningen * GEM INW.- 2,25		59	477	59	497	662
Geboorteoverschot		50	50	50	50	50
Totaal aantal inwoners 31/12		35.866	36.393	36.502	37.049	37.761

Leveringen en diensten derden

De ramingen voor leveringen en diensten derden worden niet gecorrigeerd voor de prijsinflatie. Dit levert vanaf 2010 een 'besparing' op. Hierdoor zal op alle taakvelden scherper gebudgetteerd moeten worden.

Welzijnsprogramma 2011

Het maximaal budget voor het welzijnsprogramma is gelijk aan het budget 2010. Voor het welzijnsprogramma wordt voorgesteld ook de 0-lijn te hanteren. Indien er contractuele afspraken zijn, worden die gerespecteerd.

Salarislasten

Onderstaande passage is uit het B&W voorstel over de uitgangspunten:

De salarislasten zijn door het ontbreken van een nieuwe CAO voor de medewerkers sinds 1 juni 2009 niet verhoogd. In de begroting 2010 is de nullijn gehanteerd.

De onderhandelingen met de bonden verlopen moeizaam en in maart 2010 heeft het CvA geadviseerd éénmalig 1% uit te keren van het jaarsalaris van de medewerkers. Wij hebben besloten dit voorstel niet te volgen. Naar verwachting zal dit percentage of éénmalig of structureel worden afgesproken met de bonden. In het verleden is de inflatie gevolgd voor de salarissen. Het CPB verwacht een inflatie van 1,5% voor 2011 dus het ligt in de lijn van de verwachting dat de salarissen van de medewerkers hiermee ook worden verhoogd. Met de verwachte 1% van 2010 zouden de budgetten voor de salarissen structureel in 2011 met 2,5% verhoogd moeten worden. Met het huidige personeelsbudget (ca. € 13 miljoen exclusief bestuur) is dat een bedrag van € 325.000). Uitgegaan wordt van de personeelsformatie per 1 januari 2011 op peildatum 1 mei 2010.

Inmiddels is de VNG tot overeenstemming gekomen met de bonden en zijn de percentages anders ingevuld. De bijdrage voor de eindejaarsuitkeringen zijn structureel en daarnaast worden incidentele uitkeringen gedaan. Voor de meerjarenbegroting is een bedrag van € 200.000 opgenomen als stijgende last. Deze extra last betekent een extra ombuiging, waardoor de besparing op personeelslasten in 2014 moet uitkomen op 6,3%.

Onvoorziene uitgaven, rentepercentage.

Voor onvoorziene uitgaven wordt uitgegaan van 0,1% van het begrotingstotaal = afgerond € 60.000. Het rentepercentage bedraagt ongewijzigd 4,5%. Bij het uitzetten van gelden (deposito's) wordt uitgegaan van 3,5%.

Tarieven

De tarieven en huren van de accommodaties worden voor niet-commerciële partijen in beginsel niet verhoogd.

Voor de tarieven riolrecht en afvalstoffenheffing blijven wij uitgaan van kostendeckende tarieven. De omvang van de Onroerend ZaakBelastingen stijgt niet, behoudens nieuwbouw.

Ook voor de overige heffingen welke wij bij onze inwoners in rekening brengen hanteren wij 0-lijn.

Raadsbesluiten tot en met 22 juni 2010

De financiële gevolgen van raadsbesluiten tot en met 22 juni 2010 worden meegenomen in de begroting. Grote financiële ontwikkelingen tot aan de begrotingsbehandeling worden aan de raad gepresenteerd.

Bijlage 2. Overzicht ombuigingen

Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afschaffen gemeentelijke monumentensubsidies	43	43	43	43	
Realiseren inkoopvoordelen	12	12	12	12	
Programma 2 Toerisme en Economie	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Onderbrengen van de Heere Schouten.	10	10	10	10	
Verminderen bijdragen aan VVV		10	15	20	
(Onderzoek naar) reclamezuilen langs de A44	pm	pm	pm	pm	
	10	20	25	30	
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afbouwen exploitatiesubsidies sportverenigingen		35	70	100	
Afbouwen onderhoudsbijdragen buitensportverenigingen		35	70	100	
Andere beheersvorm/privatisering zwembad	-30			100	
Afbouwen lokaal onderwijsbeleid		8	13	13	
Afbouwen schoolbegeleiding		50	80	130	
Afbouwen exploitatiesubsidies culturele organisaties		20	40	65	
Minder subsidie aan bibliotheek		100	200	300	
Afbouwen theaterfunctie		10	20	30	
Realiseren inkoopvoordelen	26	26	26	26	
	-4	284	519	864	
Programma 4 Leefomgeving	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Kinderboerderijen verzelfstandigen.	6	6	6	6	
Versoberen van het groenbeheer	20	40	60	80	
Concentreren gemeentewerf in Voorhout	65	65	65	65	
Stopzetten ophalen snoeiafval en gratis verstrekken van compost.	19	19	19	19	
Stopzetten ophalen van grofvuil				6	
Vermindering afvalstoffenheffing	-84	-84	-84	-90	
Versoberen speelplaatsenplan, € 100.000 minder investeren	6	11	11	10	
Lager onderhoudsniveau wegen.	pm	pm	pm	pm	
<i>Vervallen geplande investeringen:</i>					
Asfalteren Adelborst v. Leeuwenlaan, vervalt		19	70	70	
Asfalteren fietspaden Rijksstraatweg, vervalt		50	185	185	
Asfalteren fietspaden Oosthoutlaan, vervalt		25	93	92	
Asfalteren Elsgeesterweg, vervalt		8	30	30	
Asfalteren verlengde Menneweg, vervalt		2	7	7	
Herinrichten Engelselaan - Noord, vervalt			9	19	
Herinrichting Slotlaan, vervalt			12	23	
Herinrichting Zijldijk, vervalt			23	47	

Beperkte toepassing profijtbeginsel bij evenementen.	10	10	10	10	
Realiseren inkoopvoordelen	56	56	56	56	
Parkeerbelasting	pm	pm	pm	pm	
	98	227	572	635	
Programma 5 Welzijn en Zorg (WMO)	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Afbouwen subsidies maatschappelijke organisaties		10	15	20	
Bijdrage gemeente CVV beperken tot WMO-geïndiceerden	80	80	80	80	
Mogelijke besparing eigen bijdragen WMO voorzieningen	-25		50	50	
Extra ombuigingen WMO	276	216	336	336	
Multifunctioneelcentrum nieuwbouw (Ankerplaats) vervallen, kosten voor vervangende ruimte van de Bond voor Ouderen Sassenheim, Welzijn Teylingen en de Biljartclub, per saldo	70	90	90	85	
Programma 6 Dienstverlening	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
Versoering leerlingenvervoer (6km grens)	30	30	30	30	
Dienstverlening algemeen Gemeentewinkel	30	30	30	30	
Bouwleges kostendekkend	100	100	100	100	
Toerekenen perceptiekosten en straatreiniging aan afval	70	110	110	110	
Toerekenen perceptiekosten aan riolering	15	35	35	35	
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
5% minder aan verbonden partijen	200	200	200	200	
Besparingen Raad, Griffie rekenkamer	pm	pm	pm	pm	
Verhoging precario aan inflatie	100	100	100	100	
Kostenplaatsen	2011	2012	2013	2014	
<i>Ombuigingen</i>					
5% lagere loonsom en andere rol organisatie	350	600	850	950	
Fricatiekosten afslanking	-120	-120	-120	-120	
Realiseren inkoopvoordelen	56	56	56	56	
Bedrijfsvoering organisatiebreed	23	23	23	23	
Digitaliseren besluitvormingsprocessen MT, College,Raad		25	25	25	

Bijlage 3. Autonome ontwikkelingen

Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 2 Toerisme en Economie	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 4 Leefomgeving	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 5 Welzijn en Zorg (WMO)	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 6 Dienstverlening	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Geen					
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
Uitkering oud-wethouders	-172	-105			
Kostenverdeelstaten	2011	2012	2013	2014	
<i>Autonome ontwikkelingen</i>					
CAO-afspraken personeel	-200	-200	-200	-200	

Bijlage 4. Actualisatie investeringschema

Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Geen					
Programma 2 Toerisme en Economie	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Geen					
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Aankoop/verkoop gronden Brede School Warmond	pm				
Brede School in kern Warmond	150	247	-5	-5	
Infrastructuur + parkeren De Krogt			-13	-47	
Programma 4 Leefomgeving	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Infrastructurele maatregelen van € 200.000 variant 3C+ (uitvoering 2015 ipv 2012)		11	22	36	
Rotonde Teijlingerlaan / C. Clusiuslaan	9	12			
Programma 5 Welzijn en Zorg (WMO)	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Geen					
Programma 6 Dienstverlening	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Geen					
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Geen					
Kostenverdeelstaten	2011	2012	2013	2014	
<i>Actualisatie investeringschema</i>					
Beëindigen contract DMS Verseon		12	24	23	
Vergroten opslagcapaciteit infrastructuur, incl. vervallen investeringen.	-4	-63	-60	-57	
Vervangingsinvesteringen Gemeentewerken	-31	-30	-29	-28	

Bijlage 5. Nieuw beleid

Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Programma 1 Ruimte, Wonen en Duurzaamheid	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Externe ondersteuning voor inventariseren, waarderen en opstellen gemeentelijk monumentenlijst	-60				II
Startersleningen (via Algemene reserve)	pm	pm	pm	pm	II
Actualiseren woonvisie	-40				III
Extra formatie duurzaamheid	-30	-30			III
Schrappen taken Milieudienst	15	15	15	15	II
Programma 2 Toerisme en Economie	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Investerings van 2 mln. voor kwalitatieve verbeteringen op Koudenhoorn. Aandeel Teylingen € 500.000, rest uit bijdragen derden.	-12	-35	-46	-45	II
Investerings voor herinrichting Boterhuispolder (€ 200.000)	-10	-19	-18	-18	II
Faciliteren Nationaal Zeilevenement Hollandse Plassen op de Kagerplassen en bevorderen vervolg-bedrijvigheid	-20				II
Uitvoering recreatieve en toeristische projecten	-80				II
Formatie Recreatie en Toerisme ter uitvoering van projecten	-30	-30			III
Programma 3 Sport, Onderwijs en Cultuur	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Onderzoek naar de wenselijkheid van doordecentralisatie onderwijshuisvesting	-25				II
Invoeren sportpas en cultuurpas	-15	-35	-35	-35	III
Compensatie afschaffen schoolbegeleiding en lokaal onderwijsbeleid				-27	III
Programma 4 Leefomgeving	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Uitvoeringsprogramma GVVP Bereikbaarheid	-31	-62	-81	-111	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Parkeren.	-4	-11	-19	-29	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersveiligheid	-63	-178	-195	-256	II
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersleefbaarheid		-5			II
Totaal GVVP	-98	-256	-295	-396	
GVVP taakstelling	40	100	100	150	II
Investering Noordelijke Randweg Voorhout (€ 5.000.000)				-196	II
Wijkgericht werken + werkbudget	-110	-90	-55	-55	III
Programma 5 Welzijn en Zorg (WMO)	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Jongerenparticipatie vormgeven			-10	-10	III

Programma 6 Dienstverlening	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Campagne Antwoord (14+ nummer, eenmalig)	-20				II
Onderzoek welstandsvrijbouwen	-40	pm	pm	pm	III
Programma 7 Bestuur, Veiligheid en Financiën	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Aanscherping kwaliteitseisen crisisbeheersing o.b.v. Wet Veiligheidsregio's	pm	pm	pm	pm	I
Handhaving versterken, wettelijke toezichtstaak uitvoeren.	-56				II
Actualisatie strategische visie 2040	-10	-25			III
Digitale hulpmiddelen burgerparticipatie	-25	-25			III
Kostenverdeelstaten	2011	2012	2013	2014	
<i>Nieuw beleid</i>					
Uitbouw e-dienstverlening en Antwoordconcept	-75	-75	-75	-75	II
Verplicht door Wet- en regelgeving / dekking aanwezig I.					
Ingezet beleid II.					
Wensen III					

Bijlage 6. GVVP

Bedragen x € 1.000,- minbedragen zijn nadelig voor de begroting					
Uitvoeringsprogramma GVVP Bereikbaarheid					
Periodieke verkeerstellingen	-20	-20	-20	-20	II
2011, aanleg fietsverbinding Wasbeek-Station Sassenheim (€ 200.000)	-10	-19	-18	-18	II
2011, aanleg ontbrekende schakels in voetpadenstructuur kernen(€ 15.000 per jaar)	-1	-2	-3	-4	II
2012, aanleg fietsverbinding Sassenheim-noord-A44 (€ 350.000)		-17	-33	-32	II
2012, aanleg bushalte Schoutenlaan bij P. van Slingerlandstraat (€ 75.000)		-4	-7	-7	II
2014, aanleg rotonde Parklaan-Narcissenlaan (€ 500.000)				-24	II
2014, doortrekken Rietpad Voorhout (€ 125.000)				-6	II
Totaal	-31	-62	-81	-111	
Uitvoeringsprogramma GVVP Parkeren.					
Bij hoge/zeer hoge parkeerdruk samen met bewoners Plan van Aanpak opstellen en uitvoeren (€ 75.000 per jaar)	-4	-11	-17	-24	II
2012, maximale parkeertijd blauwe zone verruimen van 1 tot 1,5 uur naar 2 uur in alle blauwe zones (€ 5.000)	0	0	0	0	II
2013, fietsparkeercapaciteit centrumgebieden uitbreiden en verbeteren (€ 50.000)			-2	-5	II
Totaal	-4	-11	-19	-29	
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersveiligheid					
Jaarlijkse knelpuntenanalyse (€ 5.000 per jaar)	-5	-5	-5	-5	II
2012, onderzoek naar scheiden voetgangers-fietsers op pad Elsgeest		-5			II
2012, monitoren sluipverkeer op route Teylingerlaan/Westerstraat en onderzoek naar eventuele maatregelen		-10			II
2012, onderzoek naar reconstructie kruising Herenweg/Oranje Nassaulaan/Paddoxlaan in Warmond		-10			II
2012, quickscan uitvoeren naar opstakels in belangrijke looproutes en voldoen looproutes aan integrale toegankelijkheid		-10			II
Maatregelen nemen uit Toets essentiële herkenbaarheidskenmerken CROW (€ 125.000 per jaar)	-6	-18	-29	-40	II
2011, omvormen Herenweg/Sweilandstraat, Oranje Nassaulaan, Paddoxlaan/Veerpolder van GOW naar WOW (€ 450.000)	-21	-42	-41	-40	II
2013, omvormen Hoofdstraat Noord Sassenheim van ETW naar WOW (€ 500.000)			-23	-47	II
2011, aanpak en herinrichting Rijnsburgerweg (beperken snelheid en hinder, € 100.000)	-5	-9	-9	-9	II
2014, aanpak en herinrichting Industriekade (beperken snelheid en hinder, € 100.000)				-5	II
2012, maatregelen nemen (na onderzoek) Teylingerlaan (€ 100.000)		-5	-9	-9	II

Aanvullende maatregelen ter attentieverhoging "fietsers van rechts voorrang" (markering/plateau, € 20.000 per jaar)	-1	-3	-5	-6	II
2012, maatregelen nemen uit Toets fietsoversteeklocaties (€ 150.000)		-7	-14	-14	II
2014, verbreden spoorwegovergang Rijksstraatweg voor fietsers (€ 85.000)				-4	II
2014, scheiden voetgangers-fietsers op pad Elsgeest (€ 50.000)				-2	II
2012, wegnemen opstakels in looproutes en inetgraal toegankelijkheidsmaatregelen (€ 20.000)		-1	-2	-2	II
Implementatie plan van aanpak voorlichting, communicatie en handhaving vanuit Duurzaam Veilig fase 2 (€ 10.000 per jaar)	-10	-10	-10	-10	II
2012, actualiseren strooiplan en snoeiplan (binnen regio afstemmen, € 2.500)		-3	-3	-3	II
Herinrichten schoolomgevingen in samenspraak met school, elk jaar twee locaties (€ 150.000 per jaar)	-7	-21	-35	-49	II
Attentieverhogende maatregelen op schoolroutes (€ 10.000 per jaar)	0	-1	-2	-3	II
2012, voorlichtingsbrochures en nieuwsbrief (ook via website) over verkeersveiligheid en gewenstgedrag in Teylingen opstellen (€ 10.000)		-10			II
Acties verkeersveiligheidsbevordering starten en doorvoeren (zoals BROEM, TEAMalert, Verkeersslag, Loopbus en School op SEEF, € 7.500 per jaar)	-8	-8	-8	-8	II
Totaal	-63	-178	-195	-256	
Uitvoeringsprogramma GVVP Verkeersleefbaarheid					
2012, opstellen plan bevoorradingroutes en afspraken vastleggen met ondernemers over gewenste afwikkeling vrachtverkeer in kernenn (€ 5.000)		-5			II
Totaal GVVP	-98	-256	-295	-396	